

INSTITUT ZA HRVATSKI JEZIK I JEZIKOSLOVLJE
Institute of Croatian Language and Linguistics

INSTITUT ZA HRVATSKI JEZIK I JEZIKOSLOVLJE
Institute of Croatian Language and Linguistics

IZVJEŠĆE O RADU
INSTITUTA ZA HRVATSKI JEZIK I JEZIKOSLOVLJE
U 2015. GODINI

Ravnatelj: Željko Jozić

Pomoćnica ravnatelja: Kristina Štrkalj Despot

1. ODJEL ZA HRVATSKI STANDARDNI JEZIK

Voditeljica: Milica Mihaljević

1.1. RAD NA PROJEKTIMA

1.1.1. Projekti u okviru osnovne djelatnosti

Kolokacijska baza hrvatskoga jezika

Voditeljica: Goranka Blagus Bartolec

Suradnici s Odjela: Barbara Kovačević

Suradnici iz Instituta: Ivana Kurtović Budja, Ivana Matas Ivanković; suradnik za izradu računalne baze: Vedran Cindrić

Vanjski suradnici: dr. phil. Stefan Rittgasser

Na projektu su sudjelovali suradnici Odjela za hrvatski standardni jezik: Goranka Blagus Bartolec, voditeljica projekta (izrada smjernica i uputa, slova G, D, L, Lj, N, NJ, S), Barbara Kovačević (slova B, R, V) te suradnici s drugih odjela Instituta: Ivana Matas Ivanković s Odjela za opće jezikoslovlje (slova J, M, Ž), Ivana Kurtović Budja s Odjela za dijalektologiju (na rad u bazi uključena je od 2013., slova I, K, O, Š, T, U, Z). Ostala manja slova obradio je dr. Stefan Rittgasser (A, C, Č, Ć, Dž, Đ, E, F, H). Za obradu je još ostalo slovo P. Od kolega Antuna Halonje i Milice Mihaljević preuzeta je inačica rječnika računalnih naziva koji su uvršteni u njihovu knjigu *Od računalnoga žargona do računalnoga nazivlja*. Predviđeno je da se u završnoj fazi rada u *Kolokacijsku bazu hrvatskoga jezika* uvrste računalni nazivi koje će pregledati kolegica Mihaljević. Natuknice po pojedinim slovima unesene su i obrađene u datoteci Access prema korpusu koji je prikupio dr. Stefan Rittgasser. Paralelno s uređivanjem Accessovih datoteka u posebne datoteke unošene su nove sveze (dodatci) za pojedina slova (D, G, J, L, LJ, M, N, P, S, V i Ž) koje su u konačnici uvrštene u glavnu Accessovu datoteku. Dodatke su suradnice unosile iz različitih mrežnih izvora, korpusa hrWac, školskih udžbenika te druge stručne i publicističke literature. Također su obrađeni dodatci iz *Školskoga rječnika hrvatskoga jezika* i uvršteni u glavnu Accessovu datoteku (do kraja 2015. obrađena su slova G, H, I, L, N, O, R, S, U). Oblikovana je ogledna (testna) inačica kolokacijske baze za mrežni prikaz u suradnji s kolegom Vedranom Cindrićem na mrežnoj adresi <http://ihjj.hr/kolokacije/>. Na mreži je predstavljena četverostupčana pretraživa baza za slova L, Lj, M, Š i V te je sastavljen uvodni tekst u kojemu su navedeni suradnici na projektu i ukratko opisan sam projekt i način rada u bazi. Do kraja 2015. sva su slova hrvatske abecede (osim slova P) pregledana i pročišćena te pripremljena za drugu fazu rada u kojoj će se unositi stilske i strukovne oznake za obilježene primjere te određivati vrsta riječi za homonimne i homografne natuknice te kod polisemnih natuknica unositi redoslijed značenja.

Rječnik velikoga i maloga početnog slova

Voditeljica: Goranka Blagus Bartolec

Suradnici s Odjela: Ermina Ramadanović

Suradnici iz Instituta: Željko Jozić, Ivana Matas Ivanković, Perina Vukša Nahod; suradnik za oblikovanje rječničke baze u sustavu TshwaneLex: Bruno Nahod

Vanjski suradnici: Katarina Cvijanović, prof. (od svibnja 2015.)

U travnju 2015. vanjska suradnica Katarina Cvijanović predala je dovršenu građu za *Rječnik*, nakon čega su održane dvije radionice sa suradnicima na projektu o uređivanju građe. Voditeljica projekta sastavila je i upute na temelju kojih suradnice uređuju natuknice. U prvoj fazi rada na *Rječniku* obrađuju se zemljopisne natuknice (naseljena mjesta, države, etnici, ktetici (Goranka Blagus Bartolec), regije/područja/pokrajine (Ivana Matas Ivanković), oronimi i vulkani (Ermina Ramadanović), hidronimi (Perina Vukša Nahod). Voditeljica projekta izradila je koncepciju rječničke natuknice na osnovi koje je Bruno Nahod oblikovao bazu u leksikografskome sustavu TshwaneLex. Natuknice se obrađuju tematski, čemu je prilagođena i rječnička baza. Od lipnja do prosinca 2015. obrađeno je 1100 natuknica prema tematskoj podjeli (gradovi, etnici, ktetici, države itd.).

Mali školski pravopis

Voditeljice: Lana Hudeček i Milica Mihaljević

Suradnici s Odjela: Kristian Lewis

Suradnici iz Instituta: Željko Jozić

U 2015. godini nastavljeno je ispisivanje i usustavljanje prikupljene građe, obrada pravopisnoga rječnika te pisanje teorijskoga dijela pravopisa. Usporedno je iščitavana metodička literatura te dograđivana koncepcija pravopisa. Taj je projekt 2015. godine predstavljen na dvama znanstvenim skupovima (tijekom 2014. također je predstavljen na dvama skupovima): referat *Dječji jezik i jezični priručnici za djecu* (skup Istraživanja paradigmi djetinjstva, odgoja i obrazovanja: Konferencija Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, travanj 2015.) i referat *Mali školski pravopis kao pomoć pri učenju hrvatskoga jezika u nižim razredima osnovne škole* (Međimurski filološki dani, konferencija Učiteljskoga fakulteta i Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, ožujak 2015.). Sve su napomene koje smo dobili na tim skupovima i u recenzijama predanih referata analizirane te je u skladu s njima dopunjavana i dograđivana koncepcija pravopisa. Prvi je referat objavljen kao znanstveni rad u e-zborniku skupa, a drugi je poslan u *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, prošao je recenzentski postupak (prethodno priopćenje) te će biti objavljen u idućemu broju *Rasprava* za 2016. godinu. Izrađena je radna inačica pravopisa koji u 2016. godini treba proći stručne recenzije metodičara i jezikoslovaca i završna usklađivanja i doradivanja prema recenzijama te u suradnji s ilustratorom treba oblikovati završnu inačicu rukopisa. Također je započet rad na izradi obrazovnih igara koje slijede sadržaj ovoga pravopisa (u suradnji s informatičarom).

Religijski pravopis

Voditeljice: Lana Hudeček i Milica Mihaljević

Suradnici s Odjela: Kristian Lewis

Vanjski suradnici: Marina Čubrić

U 2015. godini nastavljen je rad na prikupljanju građe, raspoređivanju građe prema poglavljima i izgradnji koncepcije za *Religijski pravopis* te rješavanju nekih pravopisnih problema. Građa za religijski pravopis sastoji se od općih (npr. *Školski rječnik*), posebnih (npr. Klaićev *Veliki rječnik stranih riječi*) te religijskih rječnika i priručnika (*Religijski leksikon LZ-a Miroslav Krleža*, *Hrvatska kršćanska terminologija* Jeronima Šetke, *Mali religijski rječnik* Adalberta Rebića, *Hrvatsko kršćansko nazivlje* Mile Mamića), vjerskih časopisa, udžbenika vjeronauka itd. Građa za pravopis bit će tekstovi različitih vjerskih zajednica, odnosno tekstovi koji se odnose na različite vjere.

Religijski pravopis slijedi strukturu i rješenja *Hrvatskoga pravopisa*. Neka će se pravila općega pravopisa temeljitije obraditi i doraditi, što je i logično u posebnome pravopisu koji se usredotočuje na pojedino područje i razlaže ga do onih pojedinosti u koje opći pravopis zbog svoje namijenjenosti najširoj publici ne može ulaziti. To se posebno odnosi na poglavlje o velikome početnom slovu i na poglavlje o pravopisnim znakovima (posebno slučaj kad se nalazi više pravopisnih znakova). U pravopisnome će se rječniku i pravopisnim pravilima nalaziti nazivi/imena iz različitih religija u onome opsegu u kojemu se nalaze u našem korpusu. O radu na tome projektu izviješteno je i na izlaganju u Metkoviću (*Uloga Neretvana u jezičnom savjetništvu*) u kojemu je posebna pozornost posvećena *Religijskome rječniku* Jeronima Šetke.

Konceptualni rječnik hrvatskih somatskih frazema

Voditeljica: Barbara Kovačević

Suradnici s Odjela: Ermina Ramadanović

Suradnici iz Instituta: Kristina Štrkalj Despot, Ines Virč

Konceptualni rječnik hrvatskih somatskih frazema projekt je kojemu je temeljna zadaća stvaranje potpunoga korpusa jedne zatvorene skupine frazema (somatickih frazema) i njihova potpuna tradicionalna frazeografska obrada, a krajnji je cilj stvaranje modernoga konceptualnog rječnika. Takav, za hrvatski jezik, pionirski model frazeološkoga rječnika, koji obuhvaća jednu zatvorenu skupinu frazema, može biti predloškom za obradu većega i obuhvatnijega frazeološkoga korpusa suvremenoga hrvatskog jezika.

Konceptualni rječnik hrvatskih somatskih frazema svojevrsan je nasljednik tradicionalnih sinonimnih frazeoloških rječnika. U njemu će frazemske kanonske natuknice biti organizirane pod nadnatuknicama koje čini semantički nosiva sastavnica frazema ili riječ (pojam, koncept) koja izražava semantički sadržaj frazema. Rječnik će donijeti detaljne gramatičke, značenjske i konceptualne informacije svakoga frazema te podatke o metaforičkoj motivaciji.

Tijekom 2015. godine razrađena je koncepcija rječnika te je prikupljen korpus od 734 somatska frazema, oblikovane su frazemske natuknice i pridodano im je značenje. U listopadu 2015. godine projektu se priključila i Ines Virč, a korpus je nadopunjen i pročišćen.

Bolje je hrvatski! (bolje.hr)

U Mjesecu hrvatskoga jezika pokrenut je portal *Bolje je hrvatski!* (bolje.hr) na kojemu se svaki mjesec daje pet prijedloga zamjena za neprihvatljive anglicizme (Lana Hudeček i Milica Mihaljević). U 2015. godini objavljeno je 50 savjeta.

1.1.2. Sudjelovanja na međunarodnim projektima i COST akcijama

COST Action: PARSEME (Parsing and Multi-word Expressions)

Suradnici s Odjela: Goranka Blagus Bartolec

Goranka Blagus Bartolec i Ivana Matas Ivanković sudjelovale su na radionici o enkodiranju višerječnih leksičkih jedinica „PARSEME WG1 hands-on workshop on lexical encoding of MWEs”, Iasi, 21. – 22. rujna 2015.

Goranka Blagus Bartolec i Ivana Matas Ivanković sudjelovale su u sastavljanju zajedničke publikacije na temelju rezultata i zaključaka s radionice o enkodiranju višerječnih i višejezičnih leksičkih jedinica koja će biti objavljena tijekom 2016.

COST Action: New Speakers in a Multilingual Europe – Opportunities and Challenges

Suradnici s Odjela: Kristian Lewis, Ermina Ramadanović

Kristian Lewis i Ermina Ramadanović sudjelovali su na trećemu sastanku radnih skupina projekta COST Action: New Speakers in a Multilingual Europe – Opportunities and Challenges u Vigu u Španjolskoj 23. i 24. travnja 2015.

1.1.3. Sudjelovanja na domaćim projektima drugih institucija

Mogućnosti obrade animalističkih frazema u slavenskim jezicima

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Voditeljica: Ivana Vidović Bolt, izv. prof.

Suradnici s Odjela: Barbara Kovačević

Barbara Kovačević suradnica je na projektu *Mogućnosti obrade animalističkih frazema u slavenskim jezicima* (voditeljica: Ivana Vidović Bolt, izv. prof.) koji je dobio financijsku potporu Sveučilišta u Zagrebu. Rezultat projekta bit će *Rječnik hrvatskih animalističkih frazema* za koji je Barbara Kovačević prikupila i frazeografski obradila frazeme koji za sastavnice imaju zoonimne somatizme primarnoga i sekundarnoga tipa.

Primjena frazeološke teorije na frazeografiju, HRZZ

Voditeljica: Željka Fink Arsovski, red. prof.

Suradnici s Odjela: Barbara Kovačević

Barbara Kovačević suradnica je na dopunama *Bibliografije hrvatske frazeologije*, koja bi trebala biti objavljena 2016. godine kao jedan od rezultata treće godine znanstvenoga projekta *Primjena frazeološke teorije na frazeografiju* (voditeljica: Željka Fink Arsovski, red. prof.) pri Hrvatskoj zakladi za znanost. Bibliografski i rječnički dio knjige u završnoj je fazi izrade (1100 stranica) i bit će objavljen na stranicama Zakladina projekta – <http://www.frazeologija-i-frazeografija.org/>

1.2. ZNANSTVENA PRODUKTIVNOST

1.2.1. Objavljeni radovi

Knjige

1. Mihaljević, Marta; **Mihaljević, Milica**; Stančić, Hrvoje. 2015. *Arhivistički rječnik. Englesko-hrvatski i hrvatsko-engleski*. FF Press. Zagreb.

e-knjige

1. Cvitković, Mislav; Dolanski Babić, Sanja; Hrupec, Dario; Jakobović, Zvonimir; Lopac, Vjera; **Mihaljević, Milica**; Milković, Alen; Movre Šapić, Iva; Nahod, Bruno; Popović, Stanko; Roginić, Tatjana; Tonejc, Antun; Veža, Damir. 2015. *Hrvatsko nazivlje u fizici*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.
2. Martinez, Sanja; Alar, Vesna; **Blagus Bartolec, Goranka**; Nahod, Bruno; Reichenbach, Darko; Serdar, Marijana. 2015. *Hrvatsko nazivlje korozije i zaštite materijala*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.
3. Pritchard, Boris; Borucinsky, Mirjana; Brčić, David; Frančić, Vlado; Ivče, Renato; Karmelić, Jakov; Kos, Serđo; Luttenberger, Axel; Maglić, Lovro; **Miloš, Irena**; Mohović, Đani; Mohović, Robert; Pavletić, Helena; Rudan, Igor; Runjaić, Siniša; Stanković, Gordan; Stolac, Diana; Tominac Coslovich, Sandra; Vilke, Siniša; Zec, Damir; Zorović, Dinko; Žuškin, Srđan. 2015. *Hrvatsko pomorsko nazivlje*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.
4. Siminiati, Dubravka; Brač, Ivana; Brica-Žilić, Tatjana; Križan, Božidar; Luzer, Josip; **Miloš, Irena**; Mrakovčić, Tomislav; Novak, Zdenko; Opalić, Milan. 2015. *Hrvatsko nazivlje hidraulike i pneumatike*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.
5. Stolac, Diana; Luzer, Josip; Halonja, Antun; **Lewis, Kristian**; Marinčić, Antoni; Morić-Mohorovičić, Borana; Pritchard, Boris; Vlastelić, Anastazija. 2015. *Hrvatsko brodstrojarsko nazivlje*, ur. Stolac, Diana; Luzer, Josip. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.

Poglavlja u knjizi

1. **Blagus Bartolec, Goranka**; Matas Ivanković, Ivana. 2015. Procesualnost u terminologiji – na primjerima iz hrvatskoga i engleskoga jezika. *Od Šuleka do Schengena. Terminološki, terminografski i prijevodni aspekti jezika struke*. Ur. Bratanić, Maja; Brač, Ivana; Pritchard, Boris. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb. 301–315.
2. Horvat, Marijana; **Hudeček, Lana**; **Mihaljević, Milica**. 2015. Jezik hrvatskih znanstvenih tekstova u 19. stoljeću. *Povijest hrvatskoga jezika 4*. Gl. urednik: Bičanić, Ante. Ur. Lisac, Josip; Pranjković, Ivo; Samardžija, Marko. Croatica. Zagreb. 2015. 301–355.

3. **Ramadanović, Ermina.** 2015. Uvid u rječotvorje Blaža Tadijanovića. *Hrvatski jezik i pisana riječ XVII. i XVIII. stoljeća.* Ur. Samardžija, Marko. Privlačica. Vinkovci. 61–79.

Znanstveni radovi

1. Čelić, Željka; **Lewis, Kristian.** 2015. Lingvokul'turološki analiz perevodov *Geroja našego vremeni* na horvatskij jazyk. *Tvorčestvo M. Ju. Lermontova: motivy, temy, perevody.* Ur. Kaloh Vid, Natal'ja. Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta. Maribor – Bielsko-Biała – Budapest – Kansas – Praha. 59–75.
2. **Hudeček, Lana; Mihaljević, Milica.** 2015. Relations between description and prescription in Croatian Language Manuals. *Slovnica in slovar – aktualni jezikovni opis.* 1. del. Ur. Smolej, Mojca. Univerza v Ljubljani. Ljubljana. 299–308.
3. Jakop, Nataša; **Ramadanović, Ermina.** 2015. K pravopisnemu pravilu o rabi začetnice pri nadomestnih imenih v slovenščini ob primerjavi s hrvaškim pravopisom. *Pravopisna razpotja: Rasprave o pravopisnih vprašanjih.* Ur. Dobrovoljc, Helena; Lengar Verovnik, Tina. Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Ljubljana. 25–31.
4. **Blagus Bartolec, Goranka;** Matas Ivanković, Ivana. 2015. Predikat u hrvatskim poslovicama. *Parémie národů slovanských VII.* Ur. Mrhačová, Eva. Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta. Ostrava. 331–339.
1. **Hudeček, Lana.** 2015. Nestandardnojezični elementi u publicističkome funkcionalnom stilu. *Nestandardni hrvatski jezik prema standardnom hrvatskom jeziku. Zbornik radova sa VI. simpozija učitelja i nastavnika hrvatskoga jezika.* Ur. Suvala, Anđa; Pandžić, Jasna. Agencija za odgoj i obrazovanje i Institut za hrvatski jezik. Zagreb. 77–88.
2. **Hudeček, Lana; Mihaljević, Milica.** Dječji jezik i jezični priručnici za djecu. *E-zbornik radova s međunarodne znanstvene Konferencije Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – Istraživanje paradigma djetinjstva i obrazovanja, održane u Opatiji 13. – 15. 4. 2015.* Ur. Prskalo, Ivan et al. Učiteljski fakultet. Opatija. 54–67.
3. **Hudeček, Lana; Mihaljević, Milica.** 2015. Uloga Neretvana u jezičnome savjetništvu. *Hrvatski neretvanski zbornik* 8. 295–304.
4. **Mihaljević, Milica.** 2015. Pravopisno i jezično nazivlje u *Pravopisu hrvatskog jezika* Petra Tutavca Bilića. *Hrvatski neretvanski zbornik* 8. 316–319.
5. **Mihaljević, Milica.** 2015. Žargonizmi kao značajka razgovornoga funkcionalnog stila. *Nestandardni hrvatski jezik prema standardnom hrvatskom jeziku. Zbornik radova sa VI. simpozija učitelja i nastavnika hrvatskoga jezika.* Ur. Suvala, Anđa; Pandžić, Jasna. Agencija za odgoj i obrazovanje – Institut za hrvatski jezik. Zagreb. 93–102.
6. **Miloš, Irena.** 2015. Fonološki opis govora Brseča. *Hrvatski dijalektološki zbornik* 19. 157–167.
7. **Miloš, Irena.** 2015. Fonološki opis govora Dubašnice. *Hrvatski dijalektološki zbornik* 19. 169–177.

8. **Miloš, Irena.** 2015. Fonološki opis govora Krasice. *Hrvatski dijalektološki zbornik* 19. 179–187.
9. **Miloš, Irena.** 2015. Fonološki opis govora Senja. *Hrvatski dijalektološki zbornik* 19. 189–197.
10. **Miloš, Irena.** 2015. Fonološki opis govora Studene. *Hrvatski dijalektološki zbornik* 19. 199–206.
11. **Miloš, Irena.** 2015. Fonološki opis govora Ustrina. *Hrvatski dijalektološki zbornik* 19. 207–216.
12. Vuković, Marinko; **Miloš, Irena.** 2015. Etnolingvistički pogled na Klakar početkom 20. stoljeća. *Fluminensia* 27/1. 71–85.

Prikaz

1. **Mihaljević, Milica.** 2015. Čovječe, ne ljuti se (prikaz knjige Domagoja Vidovića *Metkovski prezimenski mozaik*, Metković, 2014., Metkovsko kulturno vijeće). *Stolačko kulturno proljeće*. 201–205.

Stručni radovi (kojima se popularizira znanost)

1. **Blagus Bartolec, Goranka.** 2015. Diseminacija. *Hrvatski jezik* 2. 33.
2. **Blagus Bartolec, Goranka.** 2015. Jesu li svi Dalmoši blitvari, a Slavonci prike? *Hrvatski jezik* 3. 32–33.
3. **Blagus Bartolec, Goranka.** 2015. Svašta pomalo o padežima. *Hrvatski jezik* 1. 14–18.
4. **Blagus Bartolec, Goranka.** 2015. Vatreni, Kauboji i Stara dama. *Hrvatski jezik* 1. 6–10.
5. Horvat, Marijana; **Ramadanović, Ermina.** 2015. Petar Šegedin – neustrašivi branitelj hrvatskoga jezika. *Hrvatski jezik* 3/1. 30–33.
6. **Hudeček, Lana.** 2015. Kulturalni ili kulturni menadžment *Global* 2015. 2/5; kolumna (rubrika Jezik za zube).
7. **Hudeček, Lana; Mihaljević, Milica.** 2015. Anglizmi na stand-byu. *Hrvatski jezik* 2/2. 1.
8. Čubrić, Marina; **Hudeček, Lana; Mihaljević, Milica.** Uf, gdje mi je enklitika – sloboda u redu riječi. *Hrvatski jezik* 2/3. 17–22.
9. Ivšić, Dubravka; **Lewis, Kristian.** 2015. Zagrebačkim ulicama cesta mog života teče (O podrijetlu nazivā za 'ulicu'). *Hrvatski jezik* 2/2. 43–44.
10. **Kovačević, Barbara.** 2015. *Crna ovca – bijela vrana – rijetka ptica*. *Hrvatski jezik* 2/2. 31–32.
11. **Kovačević, Barbara.** 2015. Ilijada i Odiseja. *Hrvatski jezik* 2/4. 30–32.
12. **Kovačević, Barbara.** 2015. Slijepi putnici na pasjim vrućinama. *Hrvatski jezik* 2/3. 30–31.
13. **Lewis, Kristian.** 2015. Sprijateljite se s lažnim prijateljima. *Hrvatski jezik* 2/3. 1–4.
14. **Lewis, Kristian.** 2015. Supfebrilni nadcestar ili zamke jednačenja po zvučnosti. *Hrvatski jezik* 2/1. 26–28.

15. **Mihaljević, Milica.** 2015. Ima li u nastavi hrvatskoga jezika mjesta za riječi kao *dejt*, *fejl*, *luzer* i *sister*? *Hrvatski jezik* 2/4. 16–23.
16. **Mihaljević, Milica.** 2015. Tko su *sebirad*, *svječanin*, *lakokrvnik* i *ljudomil*? *Hrvatski jezik* 2/3. 34–37.
17. **Miloš, Irena.** 2015. Sloga u različitosti. *Hrvatski jezik* 2/1. 10–11.
18. **Miloš, Irena.** 2015. Lijepa riječ i željezna vrata otvara. *Hrvatski jezik* 2/4. 7–8.

Osvrt

1. **Hudeček, Lana; Mihaljević, Milica.** 2015. Osvrt na tekst *Fonološko i mor(fo)nološko načelo u Hrvatskome pravopisu Nataše Bašić*. *Jezik* 62/4. 158–160.

1.2.2. Sudjelovanja na znanstvenim skupovima

a) u inozemstvu

1. **Blagus Bartolec, Goranka.** Croatian Collocation Database. *PARSEME 5th general meeting*; Iasi, 23. – 24. rujna 2015.
2. **Blagus Bartolec, Goranka; Matas Ivanković, Ivana.** Causative Prepositional Phrases with Genitive Case in Croatian. *Formal Description of Slavic Languages 11*; Potsdam, 2. – 5. prosinca 2015.
3. **Hudeček, Lana; Milica Mihaljević.** Relations between Description and Prescription in Croatian Language Manuals. *Obdobja 34, Slovnica in slovar – aktualni jezikovni opis*; Ljubljana, 21. studenoga 2015.
4. **Kovačević, Barbara; Ramadanović, Ermina.** Lijevo – desno, ispred – iza i gore – dolje u hrvatskoj frazeologiji. *Prostor in čas v frazeologiji*; Ljubljana, 27. – 28. ožujka 2015.
5. Čelić, Željka; **Lewis, Kristian.** Лингвокультурологический анализ переводов Героя нашего времени на хорватский язык. *Mihail Lermontov v globalnem diskurzu*; Maribor, 6. ožujka 2015.

b) u Hrvatskoj

1. **Blagus Bartolec, Goranka; Matas Ivanković, Ivana.** Što nam korpus govori o imenskim skupinama. *Hrvatski sintaktički dani*; Osijek, svibanj 2015.
2. **Hudeček, Lana; Mihaljević, Milica.** Dječji jezik i jezični priručnici za djecu. *Konferencija Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – Istraživanja paradigmi djetinjstva, odgoja i obrazovanja*; Opatija, 13. – 15. travnja 2015.
3. **Hudeček, Lana; Mihaljević, Milica.** Mali školski pravopis kao pomoć u učenju hrvatskoga jezika u nižim razredima osnovne škole. *3. Međimurski filološki dani*; Čakovec, 12. i 13. ožujka 2015.

4. **Hudeček, Lana; Mihaljević, Milica;** Kereković, Snježana. Skupine imenica + imenica u genitivu i pridjev + imenica u genitivu. *Hrvatski sintaktički dani*; Osijek, svibanj 2015.
5. **Kovačević, Barbara; Miloš, Irena.** Stereotipi o drugima. 3. *Međimurski filološki dani*; Čakovec, 12. i 13. ožujka 2015.
6. **Lewis, Kristian.** Tko se zadnji smije nije shvatio vic: humor u svakodnevnoj komunikaciji. *Znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem Institut za etnologiju i folkloristiku*; Zagreb, 20. studenoga 2015.
7. **Lewis, Kristian; Ramadanović, Ermina.** Manjinski jezici u hrvatskome odgojno-obrazovnom sustavu. 3. *Međimurski filološki dani*; Čakovec, 12. i 13. ožujka 2015.
8. **Ramadanović, Ermina;** Horvat, Marijana. Petar Šegedin – neustrašivi branitelj hrvatskoga jezika. *VI. Dani Petra Šegedina*; Korčula, 14. rujna 2015.

1.2.3. Pozvana predavanja u inozemstvu

- **Milica Mihaljević** održala je uvodno izlaganje na sastanku Terminology Committee o terminološkome radu u Hrvatskoj.
- **Lana Hudeček** i **Milica Mihaljević** održale su plenarno izlaganje naslovljeno *Croatian Orthographic Manual and the Standardization of Croatian Terminology* na skupu *Ukrainian Terminology and Contemporaneity* (www.term-in.org).
- **Milica Mihaljević** predsjedavala je sekcijom *Theory of terminography and practice of compiling branch dictionaries* te podnijela završno izvješće o radu sekcije na zatvaranju skupa u Kijevu.

1.2.4. Ostala izlaganja

- **Lana Hudeček** i **Milica Mihaljević** održale su predavanje *By the way o anglizmima* u Kući Europe.
- **Lana Hudeček** i **Milica Mihaljević** održale su predavanje *Žargon i anglizmi* u Graditeljskoj tehničkoj školi – mjesec hrvatskoga jezika.
- **Lana Hudeček** i **Milica Mihaljević** održale su radionicu za prevoditelje u organizaciji Integre: Jasan hrvatski prijevod – čimbenici jasnoće prevedenoga teksta.
- **Lana Hudeček** i **Milica Mihaljević** održale su u Metkoviću predavanje u povodu 1. godišnjice podružnice Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje *Uloga Neretvana u jezičnome savjetništvu*.
- **Kristian Lewis** i Marin Mrčela, sudac Vrhovnoga suda Republike Hrvatske, održali su šest radionica u organizaciji Pravosudne akademije *Pravna terminologija i hrvatski jezik u pravosudnim odlukama* (Zagreb, Varaždin, Rijeka, Osijek, Split) na kojoj je sudjelovalo 108 sudaca i državnih odvjetnika, travanj – rujna 2015.

- **Ermina Ramadanović** održala je predavanje u Centru za jezična istraživanja Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci: *Popriloženje i popredloženje u hrvatskome jeziku – uvid u tvorbu riječi i pravopisnu normu.*
- **Ermina Ramadanović** održala je ova predavanja za AZOO:
 - Opuzen, 29. 6. 2015. 10.00 h - 15.00 h (Stručni skup za učitelje Hrvatskoga jezika Dubrovačko-neretvanske županije)
 - Split, 30. 6. 2015. 10.00 h - 15.00 h (Stručni skup za učitelje Hrvatskoga jezika Splitsko-dalmatinske županije)
 - Stručni skup za odgojitelje, učitelje i nastavnike pripadnika hrvatske nacionalne manjine, iseljenika i Hrvata u BiH, Đurđevac, 6. – 10. srpnja 2015. godine.
- **Goranka Blagus Bartolec** i Ivana Matas Ivanković održale su predavanje o *Hrvatskome pravopisu* i djelatnosti IHJJ-a 4. 3. 2015. u sklopu 20. županijskoga Natjecanja iz hrvatskoga jezika Zagrebačke županije u OŠ „Ivan Benković” u Dugome Selu.

1.3. SUDJELOVANJE U NASTAVI

- **Milica Mihaljević** na diplomskome studiju na Fakultetu elektrotehnike i računalstva držala je jednosemestralni kolegij: *Hrvatski jezik u inženjerskoj praksi* (s Bernardinom Petrović).
- **Ermina Ramadanović** držala je predavanja i seminare na preddiplomskome i diplomskome studiju Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Odsjeka u Petrinji, kolegij: *Povijest hrvatskoga književnog jezika*; nositelj kolegija: prof. Đuro Blažeka.

1.3.1. Članstva u povjerenstvima za obranu doktorskih i magistarskih radova

- **Milica Mihaljević** bila je članica povjerenstva za obranu disertacije Tomislava Stojanova.
- **Goranka Blagus Bartolec** bila je članica povjerenstva za obranu doktorata doktoranda Filipa Galovića.
- **Barbara Kovačević** bila je članica povjerenstva za obranu doktorskoga rada Anite Hrnjak.

1.3.2. Mentorstva u izradi diplomskih, magistarskih i doktorskih radova

- **Milica Mihaljević** sumentorica je za doktorat doktorandu Daliboru Vrgoču.

1.4. ORGANIZACIJA SKUPOVA, RADIONICA, SEMINARA

- **Goranka Blagus Bartolec** i **Lana Hudeček** bile su članice Organizacijskoga odbora *5. Hrvatskih sintaktičkih dana*.
- **Ermina Ramadanović** i **Barbara Kovačević** bile su članice Programskoga i Organizacijskoga odbora međunarodnoga znanstvenog skupa *3. Međimurski filološki dani* (suorganizacija Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – Odsjeka u Čakovcu i Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje); Čakovec, 12. i 13. ožujka 2015.
- **Ermina Ramadanović** bila je potpredsjednica Programskoga i organizacijskoga odbora Međunarodnoga znanstvenog skupa *Perspektive jezičnoga planiranja i jezične politike* u suorganizaciji Centra za jezična istraživanja (CJI) pri Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Rijeci i Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (IHJJ); Rijeka, 3., 4. i 5. lipnja 2016.
- **Kristian Lewis** sudjelovao je u organizaciji okrugloga stola *Pitanje (ne)obveznosti uporabe hrvatskoga jezika*, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje i stručni časopis *Radno pravo*, Hrvatski novinarski dom, Zagreb, 12. lipnja 2015.
- **Milica Mihaljević** bila je članica Programskoga odbora međunarodne konferencije Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu *Istraživanje paradigmi djetinjstva, odgoja i obrazovanja / Researching Paradigms of Childhood and Education*.

1.5. ČLANSTVA U UREDNIŠTVIMA, STRUČNIM I ZNANSTVENIM TIJELIMA TE POVJERENSTVIMA

- **Ermina Ramadanović** članica je Uredništva *Bosnistike plus*, časopisa za jezik i književnost Instituta za bosanski jezik i književnost u Tuzli, Bosna i Hercegovina.
- **Milica Mihaljević** članica je recenzentskoga tima (reviewer of the journal) časopisa *Journal of Linguistics and Literature Studies* (ISSN: 2331-6438) http://www.hrpub.org/journals/jour_info.php?id=93
- **Milica Mihaljević** sudjelovala je u radu uredništva časopisa *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*. U 2015. godini objavljena su dva broja Rasprava.
- U 2015. objavljena su četiri broja časopisa *Hrvatski jezik*. Milica Mihaljević i Lana Hudeček urednice su toga časopisa, a Irena Miloš (*Jezik i društvo*), Barbara Kovačević (*Od A do Ž*) i Kristian Lewis (*Lektorske bilješke*) urednici rubrika.
- **Lana Hudeček** i **Milica Mihaljević** sudjelovale su u radu Terminološkoga odbora Terminology Commission International Comitee of Slavonic Scholars (TC ICSS) term-in.net (sjednica 21. travnja u Kijevu)
- **Lana Hudeček**, **Kristian Lewis** i **Milica Mihaljević** članovi su *Terminološke komisije Međunarodnoga slavističkog komiteta (Terminology Commission affiliated with the ICSS, <http://term-in.net>)*.
- **Goranka Blagus Bartolec** članica je COST akcije PARSEME IC1207 COST Action, (PARsing and Multi-word Expressions).

- **Kristian Lewis** i **Ermina Ramadanović** članovi su Upravljačkoga odbora (Management Committee) europskoga projekta *New Speakers in a Multilingual Europe* (European Cooperation in Science and Technology – COST).
- **Barbara Kovačević** od 2015. zamjenica je članova Upravljačkoga odbora (Management Committee) europskoga projekta *New Speakers in a Multilingual Europe* (European Cooperation in Science and Technology – COST)
- **Irena Miloš** je od 16. rujna 2015. upućeni nacionalni stručnjak u Europskoj komisiji u Luxembourg.
- **Lana Hudeček** članica je Savjeta za jezik i govor HRT-a (sastavila i predala 40 jezičnih savjeta).
- **Lana Hudeček** članica je Matičnoga odbora za filologiju.
- **Goranka Blagus Bartolec** i **Ermina Ramadanović** članice su Državnoga povjerenstva 20. Natjecanja iz hrvatskoga jezika.
- **Ermina Ramadanović** članica je stručnih povjerenstava za polaganje državnih ispita: za umjetničke te glazbene i plesne škole (Akademija glazbene umjetnosti, Studij plesa i baleta), za diplomirane odgojitelje (završen Učiteljski fakultet), za završene studente Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta pri Agenciji za odgoj i obrazovanje.
- **Ermina Ramadanović** stručni je recenzent na ispitnome materijalu iz Hrvatskoga jezika za državnu maturu 2015./2016. u organizaciji Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja.
- **Lana Hudeček** i **Milica Mihaljević** sudjelovale su na poziv na Konferenciji Služba za hrvatski govor u europskoj komisiji: Suradnjom do kvalitete Europska komisija, Glavna uprava za pismeno prevođenje; HR – Služba za hrvatski jezik), Predstavništvo Europske komisije u Zagrebu.
- **Milica Mihaljević** na poziv Radne skupine za definiranje odnosa i rada s mladima sudjelovala na radnome sastanku o nazivu *youth work* u Ministarstvu socijalne politike i mladih.
- **Ermina Ramadanović** članica je povjerenstva za polaganje državnih stručnih ispita pri Agenciji za odgoj i obrazovanje.

1.6. OSTALO

1.6.1. Recenziranje članaka i knjiga, uredništva knjiga

Milica Mihaljević recenzirala je knjigu *Lažni prijatelji* Kristiana Lewisa, a **Kristian Lewis** i **Milica Mihaljević** recenzirali su knjigu *Rodu o jeziku* Domagoja Vidovića. Svi članovi Odjela recenzirali su članke za zbornike radova i časopise *Rasprave, Folia Onomastica, Linguistics and Literature Studies*.

1.6.2. Popularizacija znanosti

I. Objavljivanje članaka

- **Milica Mihaljević** – Članak u ZG-magazinu *Od forwarduše do mrežnih stranica (ili o anglicizmima koji nas okružuju)*
- **Milica Mihaljević** – Članci u *Hrvatskome slovu*: Od *outsourcinga* do *mobbinga* i *Pravopis hrvatskog jezika* Pere Tutavca
- **Goranka Blagus Bartolec** – prilog o padežima u hrvatskome jeziku za emisiju *Jezik za svakoga*; jezični savjeti za radijsku emisiju *Govorimo hrvatski (Funkcionalan i funkcijski, Van i vani)*
- Objavljen je prilog u *Večernjem listu* naslovljen *Hrvatski – jezik naših majki i naše djece* (svi članovi Odjela).
- **Lana Hudeček** i **Milica Mihaljević** – *Hrvatski na maturi* objavljen je kao prilog uz *Jutarnji list*

II. Televizijske i radijske emisije

- **Lana Hudeček** – gostovanje u emisiji *Dobro jutro* (sa Željkom Jozićem, o *Pravopisu*)
- **Lana Hudeček** – izjava za *Dnevnik NOVE TV*, emitirano istoga dana (u povodu Dana materinskoga jezika, o anglicizmima u hrvatskome jeziku)
- **Milica Mihaljević** – Prilozi za emisije *Društvena mreža* *Prometej*, *Znanstveni krugovi*, *Jezik za svakoga*

III. Predstavljanje knjiga

- **Lana Hudeček** i **Milica Mihaljević** u Čakovcu su predstavile 1. godišta *Hrvatskoga jezika* i priručnik *Hrvatski na maturi* na konferenciji *3. međimurski filološki dani*.
- Željko Jozić, **Lana Hudeček** i **Milica Mihaljević** predstavili su 1. broj drugoga godišta *Hrvatskoga jezika* i stranice *bolje.hr* u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje.
- Željko Jozić, **Lana Hudeček** i **Milica Mihaljević** predstavili su 2. godište časopisa *Hrvatski jezik* i portala *Bolje je hrvatski* na VII. simpoziju učitelja i nastavnika u Opatiji.
- **Lana Hudeček** i **Milica Mihaljević** predstavile su 2. godište časopisa *Hrvatski jezik* i portala *Bolje je hrvatski* na Interliberu.
- **Milica Mihaljević** predstavila je u *Hrvatskome slovu* zbornik o Peri Tutavcu.
- **Milica Mihaljević** predstavila je *Arhivistički rječnik* na Godišnjoj skupštini Hrvatskoga arhivističkog društva u Sisku.
- **Goranka Blagus Bartolec** i Željko Jozić predstavili su *Hrvatski pravopis* 18. svibnja 2015. na ŽSV-u OŠ Cvjetno naselje u Zagrebu.
- **Milica Mihaljević** – Predstavljanje portala *Bolje je hrvatski*.

IV. Ostalo

- Na Danima otvorenih vrata Instituta svi djelatnici Odjela imali su niz predavanja za učenike osnovnih i srednjih škola.

INSTITUT ZA HRVATSKI JEZIK I JEZIKOSLOVLJE

Institute of Croatian Language and Linguistics

- Članovi Odjela redovito su davali telefonske savjete na dežurnome telefonu 060/622-226 (približno 600 savjeta), pisane jezične savjete na upite poslane na e-adresu savjetnik@ihjj.hr (90 savjeta) i jezične ekspertize te provodili jezična vještačenja na zahtjev suda.
- Izrađena su pitanja o poznavanju pravopisa i hrvatskoga jezika za kviz *Večernjega lista* tijekom Mjeseca hrvatskoga jezika (urednici *Hrvatskoga pravopisa IHJJ-a*).
- **Irena Miloš** bila je jezična savjetnica za objavu arhivske zbirke rukopisa s područja Klakara u HAZU-u, na Odsjeku za etnologiju.

2. ODJEL ZA OPĆE JEZIKOSLOVLJE

Voditeljica: Kristina Štrkalj Despot

2.1. RAD NA PROJEKTIMA

2.1.1. Projekti financirani iz vanjskih izvora

Repozitorij metafora hrvatskoga jezika, HRZZ

Voditeljica: Kristina Štrkalj Despot

Suradnici s Odjela: Bruno Nahod (kognitivni neuroznanstvenik), Ana Ostroški Anić (kognitivni lingvist), Ivan Pandžić (doktorand)

Vanjski suradnici: prof. dr. Mario Brdar (savjetnik za kognitivnolingvističku analizu), prof. dr. Mario Essert (voditelj računalnoga tima), Mirjana Tonković (kognitivni psiholog), Benedikt Perak (kognitivni lingvist)

U 2015. godini na projektu su ostvareni ovi rezultati iz radnoga plana:

- izgradnja wiki stranice projekta s poveznicom na bazu metafora i okvira
- izgradnja ontologije kao podloge za razvoj automatske identifikacije metafora: tematski modeli, apstraktnost/konkretnost i semantičke klasifikacije
- bibliografija i baza projektne literature
- predstavljanje projekta za javnost i predavanje za mlade istraživače: *Uvod u neuralnu teoriju jezika i mišljenja* i *Uvod u teoriju konceptualne metafore* (Kristina Štrkalj Despot)
- predavanje za zn. javnost i seminar za mlade istraživače: *Metafore, metonimije, itd.: Odvajanje žita od kukolja?* (prof. dr. Mario Brdar)
- predavanje za zn. javnost i seminar za mlade istraživače: Programski jezik Python u projektu „Repozitorij metafora hrvatskoga jezika” i u obradbi prirodnoga jezika (prof. dr. Mario Essert)
- predavanje za zn. javnost i seminar za mlade istraživače: *Metafora u obradbi prirodnoga jezika* (Kristina Štrkalj Despot)
- wiki stranica i izgrađena baza s poveznicom na tematsku skupinu metafora strukture događaja, dvije podskupine (lokacijske i objektne) te popis i obradba metafora koje im pripadaju te poveznice na eksperimente (ako je primjenjivo)
- napisan znanstveni rad iz područja metafora struktura događaja (Benedikt Perak, Kristina Štrkalj Despot, Ana Ostroški Anić)
- izvještaj nakon prve važne točke provjere: *Metafore strukture događaja*
- wiki stranica i izgrađena baza s poveznicom na tematske skupine metafora uma (s podskupinama) i metafora strukture događaja, dvije podskupine (lokacijske i objektne) te popis i obradba metafora koje im pripadaju, semantičkih okvira te poveznice na eksperimente (ako je primjenjivo).
- znanstveni rad iz područja metafora uma (Kristina Štrkalj Despot)
- eksperiment iz područja metafora uma

- ostali eksperimenti
- izvještaj nakon druge važne točke provjere: Metafore uma
- otvaranje wiki stranice, mrežne stranice projekta i baze *MetaNet.HR* za besplatan javni pristup (za metafore strukture događaja i metafore uma).

Svim rezultatima može se pristupiti na mrežnoj stranici projekta <http://ihjj.hr/metafore/>.

Interdisciplinarni model terminološkoga upravljanja – sociokognitivni temelj obradbe strukovnih jezika, ESF

Voditelj: Bruno Nahod

Mentor: Željko Jozić

Od 29. lipnja 2015. Bruno Nahod voditelj je kompetitivnoga projekta (IMOTEP) - HR.3.2.01-0072. Projekt je financiran iz Europskoga socijalnog fonda u sklopu programa Razvoj ljudskih potencijala 2007. – 2013. Projekt Interdisciplinarni model terminološkoga upravljanja – sociokognitivni temelj obradbe strukovnih jezika proizašao je iz rada na hrvatskome strukovnom nazivlju – *Struni*. Spoznaje predstavljene u doktorskome radu Brune Nahoda na određen su način označile početak suvremene hrvatske terminološke teorije. Daljnji razvoj i implementacija modela obradbe i prikaza strukovnih nazivlja od ključne su važnosti, u prvome redu za terminološku teoriju i praksu, ali istodobno i za međunarodnu i međujezičnu komunikaciju te za stabilnost hrvatskoga jezičnog standarda u kontekstu Europske unije. Paradigma strukovnih kognitivnih modela predstavljena doktorskim radom Brune Nahoda rezultat je višegodišnjega istraživanja sociokognitivne prirode strukovnih jezika. Osnovu modela čine spoznaje suvremenih istraživanja iz područja neuroznanosti, kognitivne sociolingvistike, terminologije te informacijskih znanosti, odnosno komunikologije. Suvremeni pristupi terminološkoj teoriji u načelu su interdisciplinarne prirode te se u najvećem dijelu oslanjaju na modele proizašle iz proučavanja općega jezika. Sukladno tomu, većina suvremenih teorijskih pristupa nije u potpunosti primjenjiva u praksi. Strukovni kognitivni modeli u tome smislu donose inovativnost na svjetskoj razini: razvoj modela temelji se u prvome radu na iscrpnoj analizi terminološke građe *Strune* te, još važnije, empirijskome istraživanju provedenome na stvarnim korisnicima strukovnih jezika – strukovnim stručnjacima. Odmakom od modela proizašlih iz istraživanja općega jezika te pomicanjem žarišta istraživanja na stvarni diskurs omogućeno je da se prepoznaju i opišu posebnosti kognitivnih procesa u strukovnoj komunikaciji, što je, smatramo, ključan preduvjet za kvalitetnu obradbu i prikaz strukovnih jezika. Strukovni kognitivni model prvi je terminološki teorijski model koji se zasniva na spoznajama suvremene kognitivne sociolingvistike i empirijskome istraživanju u Hrvatskoj, ali i među prvima u svijetu koji je razvijen za potrebe obradbe i opisa terminološke građe u velikim višedomenskim terminološkim bankama.

Semantic Role Labeling in Slovene and Croatian, bilateralni program

Voditelji: Simon Krek (Slovenija), Kristina Štrkalj Despot (Hrvatska)

Suradnici: HRVATSKA (Nikola Ljubešić, Jan Šnajder, Željko Agić, Ivan Pandžić);

SLOVENIJA (Tomaž Erjavec, Kaja Dobrovoljc, Darja Fišer, Polona Gantar)

U okviru projekta predviđaju se tri temeljne zadaće: oblikovanje zajedničkoga hrvatsko-slovenskoga skupa semantičkih oznaka temeljenoga na postojećim sustavima koji se rabe u drugim jezicima sastavljanje uputa za označivanje i označivanje korpusnoga uzorka izvođenje prvih eksperimenata automatskoga označivanja s pomoću algoritama strojnoga učenja.

Izradit će se ovi dokumenti, skupovi podataka i alati:

- zajedničke upute za označivanje semantičkih uloga u slovenskome i hrvatskome jeziku
- alati za označivanje semantičkih uloga za označivače na objema stranama
- uzorak korpusa za učenje koji je ručno označen kompatibilnim oznakama semantičkih uloga za hrvatski i slovenski jezik
- eksperimentalni alati za strojno učenje za automatsko označivanje semantičkih uloga.

Svi će dokumenti, skupovi podataka i alati biti dostupni pod otvorenim licencijama, što je u skladu sa zahtjevima postojećih korpusa za učenje. Tema označivanja semantičkih uloga usko je povezana s temom poluautomatske detekcije metafora hrvatskoga jezika jer razvijen sustav za automatsku detekciju semantičkih uloga može olakšati poluautomatsku detekciju metafora. Semantičkim ulogama dosad je označeno 500 rečenica hrvatskoga jezika programom SentenceMarkup.

2.1.2. Projekti u okviru osnovne djelatnosti

STRUNA – Hrvatsko strukovno nazivlje i izgradnja terminološke infrastrukture

Voditelj: Željko Jozić

Suradnici s Odjela: Ana Ostroški Anić, Bruno Nahod, Antun Halonja, Krešimir Sučević Međeral, Marina Bergovec, Ivana Brač, Maja Lončar, Siniša Runjaić; jezični redaktor Strune: Tomislava Bošnjak Botica

- Ana Ostroški Anić sudjelovala je u vođenju projektne dokumentacije i evidencije o suradnicima te sudjelovala u sljedećim zadacima: terminografski uredila 200-tinjak naziva iz područja vojnoga nazivlja; sudjelovala u pripremi tekstova za objavljivanje na Hrvatskome terminološkom portalu i pomagala u pripremi otvaranja portala za javnost s kolegom Sinišom Runjaićem; redovito uređivala sadržaj *Hrvatskoga terminološkog portala* te stranicu *Strune* na društvenoj mreži *Facebook*; odgovarala na upite korisnika terminološke baze *Struna* i *Hrvatskoga terminološkog portala*; sudjelovala u priređivanju elektroničkih izdanja nazivlja iz terminološke baze *Struna* (objavljeno deset elektroničkih izdanja); sudjelovala u redovitim projektnim sastancima.
- Ivana Brač vodila je zapisnike i sudjelovala na sastancima Strune; uredila je *Hrvatsko-njemački rječnik jezikoslovnoga nazivlja za Hrvatski terminološki portal*; sudjelovala je u dogovorima za ispis projekata iz Strune koji će biti objavljeni u PDF-u na stranicama Strune.
- Tomislava Bošnjak Botica odgovarala je na upite korisnika o jezično-terminološkim dvojabama; lektorirala je tekstove za *Hrvatski terminološki portal*, jezično je provjerila nazive iz kemije i fitomedicine; pripremila za tisak

(uredništvo, lektura, korektura) *Pojmovnik kamenoga doba* – u sklopu projekta *Od stijene do riječi*; održala predavanje *Ambalažna industrija i strukovno nazivlje* na međunarodnome skupu *Trendovi u ambalažnoj industriji* (Zagreb, 14. svibnja 2015.).

- Krešimir Sučević Međeral kao prvi terminolog radio je na nazivlju iz muzikologije, pomagao kao drugi terminolog na nazivlju iz fitomedicine, proučio dva sveska *Višejezičnoga šumarskog rječnika*, unio dio natuknica iz njih u rječnički portal i dao svoje mišljenje oko potrebe daljnega unosa istih.
- Bruno Nahod radio je na obradbi nazivlja iz Fizike te na digitalizaciji strukovnih rječnika za potrebe *Terminološkoga portala (nazivlje.hr)*; osmislio je i implementirao shemu za obradbu i prikaz strukovnih rječnika na *Terminološkome portalu* te logiku pretraživanja i prikaza rezultata na njemu; na projektu *Struna* aktivno sudjeluje u osmišljavanju i implementaciji rješenja za poboljšanje i optimalizaciju baze podataka; kao administrator zadužen je za tehničku podršku same baze i koordinaciju svih projekata i korisnika u sustavu; kao glavni terminolog sudjeluje u izgradnji hrvatskoga stručnog nazivlja iz područja paleontologije i hrvatskoga vojnog nazivlja; sudjelovao je na svim radionicama organiziranim za vanjske suradnike Strune u Institutu te mnogim radionicama u sklopu projekta na kojemu je bio glavni terminolog.
- Siniša Runjaić dovršio je uređivanje *Hrvatsko-engleskoga rječnika polimerstva* za *Hrvatski terminološki portal*; *Leksikon javnih financija* pretvorio je u oblik za bazu *Strukovni rječnici i glosari* i potom postavio na *Hrvatski terminološki portal*; dovršio transformacije *Leksikona održivog razvoja* (2012) u terminološki oblik zapisa za bazu *Strukovni rječnici i glosari* i objavio 400 naziva za pretraživanje na *Hrvatskom terminološkom portalu*; dovršio i predao informativni članak o suradnji IHJJ-a i Hrvatskoga poslovnog savjeta za održivi razvoj o razvoju terminološke infrastrukture za glasnik *Gospodarstvo i održivost*; dovršio i predao informativni članak o razvoju terminološke infrastrukture za agenciju *Ciklopea*, tj. za objavljivanje na njihovu prevoditeljskom blogu; uređivao stranice s novostima i objavljenim radovima u sustavu za pretraživanje *struna.ihjj.hr*, administrirao sadržaj i novosti na *Hrvatskome terminološkom portalu* te na stranici *Strune* na *Facebooku*; organizirao je načina i vrstu pretraživanja građe za Hrvatski terminološki portal.
- Tomislav Stojanov dopunjavao je i uređivao kemijsko nazivlje na *Struni*.
- Maja Lončar pregledavala je napomene o primjeni na hrvatskome jeziku svih deskriptora iz višejezičnoga pojmovnika EU-a (*EuroVoca*); priredila je jedan dio rječnika (L–P) Miroslava Perića *Englesko hrvatski enciklopedijski rječnik istraživanja i proizvodnje nafte i plina* za objavu na *Hrvatskome terminološkom portalu*.

Baza hrvatskih glagolskih valencijs

Voditeljica: Matea Birtić

Suradnici: Tomislava Bošnjak Botica, Ivana Brač, Ivana Matas Ivanković, Bruno Nahod, Ivana Oraić Rabušić, Siniša Runjaić, Vedran Cindrić

U 2015. godini na projektu su ostvareni ovi rezultati iz radnoga plana:

- doručivanje *Baze hrvatskih glagolskih valencija*
- završavanje rada na skupini psiholoških glagola, započinjanje rada na glagolima pomicanja i stavljanja
- tjedni sastanci
- pregledavanje unosa glagola suradnicima na projektu
- rad na osmišljavanju projektne mrežne stranice na adresi <http://ihjj.hr/valencije/>
- pisanje letka o projektu.
- Bruno Nahod za potrebe projekta *Valencijski rječnik hrvatskih glagola* Odjela za opće jezikoslovlje izradio je shemu za zapis i sučelje za obradbu podataka u programu TshwaneLex.

Leksikon hrvatskih prijedloga

Voditeljica: Ivana Matas Ivanković

Suradnici s Odjela: Matea Birtić (savjetnica)

Suradnici iz instituta: Goranka Blagus Bartolec

U 2015. godini na projektu su ostvareni ovi rezultati iz radnoga plana:

- selekcija, analiza i sinteza prikupljenih činjenica
- obrada primjernih prijedloga na temelju korpusa (*do, ispod, ispred, iz, iza, iznad, od, pomoću, s pomoću, s obzirom na*).

Korpus hrvatskoga jezika 17., 18. i 19. stoljeća

Voditelj: Jurica Budja

Suradnici: Marijana Horvat (savjetnica), Mario Essert, Kristina Štrkalj Despot,

Rad na Korpusu hrvatskoga jezika 17., 18. i 19. stoljeća fokusirali smo na programiranje mogućnosti usporedne analize različitih hrvatskih tekstova postalih prevođenjem jednoga izvornoga inojezičnog teksta (npr. Biblija, *De imitatione Christi* T. Kempenskoga). M. Essert i suradnici s FSB-a uspjeli su napraviti program koji usporedno prikazuje inačice jednoga te istoga teksta na sučelju korpusa, a kada je riječ o tekstu koji je na hrvatski preveden s inoga jezika, tada se prikazuje i izvornik. Za pokusni tekst uzeli smo prvo poglavlje Lukina Evanđelja, za što je valjalo transkribirati, odnosno prepisati odgovarajuće odlomke iz sljedećih hrvatskih spomenika: *Zadarskoga lektionara, Vatikanskoga hrvatskoga molitvenika, Akademijina dubrovačkoga molitvenika, Svetih evangeliuma* M. Krajačevića, *Pavlinskoga zbornika* iz 1644., *Svetoga Pisma Novoga zakona* M. P. Katančića, *Svetoga Pisma Novoga uvita* I. M. Škarića, uz kontrolni tekst iz *Vulgate*. Ovaj segment korpusa zasad je dostupan samo autorima, dok se ne stvori jedinstveno završno sučelje. Sučelje *Korpusa hrvatskoga jezika 17., 18. i 19. stoljeća* dobilo je u 2015. g. strukturu te će biti javno dostupno najkasnije u listopadu 2016. godine. Nastavili smo prikupljati skeniranu građu za korpus. Ove smo godine pribavili: Bakšić, Petar Bogdan: *Bogoljubna razmišljanja od otajstva odkupljenja čovičanskoga*; Bašić, Đuro: *Besjede kršćanske*; Bašić, Pero: *Život svetoga Vlasi*; Della Bella, Ardelio: *Razgovori i pripovijdanja*; Ferić, Đuro: *Fedra*; Grgić, Inoćenco: *Nauk krstjanski obilan*; Gučetić, Vinčenco Marija: *Pohvale na slavu Jezusa Isukrsta i čast Bogorodice Marije*

prisetoga Rozarija; Gučetić, Vinčenco Marija: Riječ Božija; Ivanović, Toma: Nauk krstjanski; Jandrić, Matijaš: Ljubomirović; Jurjević, Gabrijel: Listi heroov; Kalić, Arkandeo: Korizmene propovijedi; Karaman, Miho: Život svetoga Nikole biskupa i ispovjednika; Kašić, Bartul: Život gospodina našega Isukrsta; Lalangue, Jean-Baptiste: Vračtvne vode; Lastrić, Filip: Od' uza me; Lovrenčić, Jakob: Adolf iliti kakvi su ljudi; Lovrenčić, Jakob: Rodbinstvo; Marci, Niccola: Život i pokora svete Marije Egipkinje; Mataković, Boltižar: Sermones morales I., II.; Matijašević Ivan Marija: Deveterodneve na čast srca Jezusa Hrista 1773.; Matijašević Ivan Marija: Štit; Matović, Josip: Katekism rimski po naredbi s. Sabora Tridentinskoga k parokima; Pavlović, Bernardin: Pokripljenje umirući; Pavić, Emerik: Oca poštovanog Goffine pravovirno po misalu crkvenomu uređeno knjiženstvo; Radić, Ludovik: Rukolisti duhovni; Radnić, Mihajlo: Pogrdjenje izpraznosti od svijeta u tri dijela razdijeljeno; Rusić, Stjepo: Život Gospodina Jezusa Krista; Salatić, Božo: Priprava na ispovies i pričešćenje; Šimunić, Mihalj: Služba marijalska; Trošani, Šimun: Bogoljubnos prema smrtnu rvanju Isukrsta 1798.; Zuzorić, Bernardin: Besjede duhovne.

2.1.3. Sudjelovanje na međunarodnim projektima i COST akcijama

MetaNet: A Multilingual Metaphor Repository

International Computer Science Institute, UC Berkeley

Voditelj: Srinu Narayanan

Suradnici s Odjela: Kristina Štrkalj Despot

Projekt je dio većega projekta istraživanja umjetne inteligencije, koje provodi *Artificial Intelligence Group*, a vodi Srinu Narayanan. Na tome projektu Kristina Štrkalj Despot surađuje na lingvističkoj analizi konceptualnih metafora.

Acquisition de la complexité entre 6 et 14 ans

Université Paris Sorbonne

Voditeljica: prof. Claire Martinot

S Odjela sudjeluje: Tomislava Bošnjak Botica

Suradnja na međunarodnome projektu o kasnome usvajanju materinskoga jezika (koordinator za hrvatski). Rezultati projekta predstavljeni na simpoziju i radionici u Lublinu (Poljska) 24. i 25. travnja 2015. Druga radionica projekta održana je u Lublinu 5. i 6. prosinca 2015.

European Illustrated Glossary of Conservation Terms for Wall Painting and Architectural Surfaces

Suradnici s Odjela: Bruno Nahod

Suradnja na paneuropskome projektu: (<http://www.ewaglos.eu/>), financirano iz CULTURE PROGRAMME 2007-2013, Strand 1.2.1: Co-operation measures

Padeži, finitnost i kongruencija u slavenskim jezicima // Corpus linguistics and diachronic syntax II: Subject case, finiteness and agreement in Slavonic languages

Deutsche Forschungsgemeinschaft (ugovor o suradnji između ustanova: Institut za slavistiku Sveučilišta u Regensburgu koji na projektu predstavlja prof. dr. Björn Hansen,

Institut za slavistiku Humboldtova sveučilišta u Berlinu koji na projektu predstavlja prof. dr. Roland Meyer, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Zagrebu koji na projektu predstavlja Marijana Horvat)

S Odjela surađuje: Ivo Pavao Jazbec

Pripremao je, priredio i predao zadane tekstove te u tekstu Matije Divkovića *Sto čudesa aliti zlamen'ja blažene i slavne Bogorodice, Dvice Marije* označio surečenice.

COST Action: European Network of e-Lexicography

Suradnici s Odjela: Kristina Štrkalj Despot (članica Upravljačkoga vijeća), Matea Birtić, Ana Ostroški Anić, Ivana Brač, Tomislav Stojanov, Ivan Pandžić i Maja Lončar.

Članovi su redovito sudjelovali na sastancima, radionicama i konferencijama radnih skupina kojih su članovi.

COST Action: PARSEME (Parsing and Multi-word Expressions)

Suradnici s Odjela: Matea Birtić, Ivana Matas Ivanković i Ivana Brač

Članovi su redovito sudjelovali na sastancima, radionicama i konferencijama radnih skupina kojih su članovi. Ivana Matas Ivanković sudjelovala je u izradi zajedničke publikacije o enkodiranju višerječnih izraza, rezultati radionice radne grupe 1 (WG1 hands-on workshop on lexical encoding of MWEs).

2.1.4. Sudjelovanje na domaćim projektima drugih institucija

Zvučni atlas hrvatskih govora

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Voditelj: prof. Velimir Piškorec

S Odjela sudjeluje: Jurica Budja

Suradnja uključuje leksičku analizu prikupljene i javno dostupne građe (do sada 12 govora); analiza će također biti dostupna javno.

CONMUSTERM - Problemi temeljnoga suvremenoga glazbenog nazivlja u Hrvatskoj, HRZZ

Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu

Voditelj: akademik Nikša Gligo

S Odjela sudjeluju: Tomislava Bošnjak Botica, Ana Ostroški Anić i Krešimir Sučević Međeral

Povijesne perspektive transnacionalizma i međukulturalnog dijaloga u Austro-Ugarskoj, HRZZ

S Odjela sudjeluje: Krešimir Sučević Međeral

SenseHive: dinamički modeli za postepenu izgradnju leksičko-semantičkih resursa potpomognuti radom mnoštva, HRZZ

Fakultet računarstva i elektrotehnike Sveučilišta u Zagrebu

Voditelj: doc. Jan Šnajder

S Odjela sudjeluje: Tomislav Stojanov

Kao član projekta prikupljao znanstvene izvore i drugu dokumentaciju o tzv. *crowdsourceu* za potrebe leksikografije. Prikupljao podatke o postojećim projektima na sličnu temu i prvim rezultatima.

2.1.5. Međuodjelna i međuprojektna suradnja

Kolokacijska baza hrvatskoga jezika

Voditeljica: Goranka Blagus Bartolec

Suradnici s Odjela: Ivana Matas Ivanković

Ivana Matas Ivanković surađuje na projektu *Kolokacijska baza hrvatskoga jezika* Odjela za hrvatski standardni jezik, za koji je obradila slovo M, slovo J; slova D, Dž, Đ, Lj, Nj iz *Školskoga rječnika hrvatskoga jezika* označena za ubacivanje u bazu.

Rječnik velikoga i maloga početnog slova

Voditeljica: Goranka Blagus Bartolec

Suradnici s Odjela: Ivana Matas Ivanković, Bruno Nahod

Za rječnik je Ivana Matas Ivanković obradila imena biskupija i pustinja.

Za potrebe projekta Bruno Nahod izradio je shemu za zapis i sučelje za obradbu podataka u programu TshwaneLex te obradio i uvezao postojeću rječničku građu.

Govori Hrvatskoga zagorja

Voditeljica: Anita Celinić

Suradnici s Odjela: Ivana Oraić Rabušić

Ivana Oraić Rabušić u sklopu projekta Odjela za dijalektologiju ispunjavala je upitnike o govoru Šemnice Gornje.

Dopreporodne hrvatske gramatike

Voditeljica: Marijana Horvat

Suradnici s Odjela: Ivo Pavao Jazbec

Kao suradnik na projektu *Dopreporodne hrvatske gramatike* Odjela za povijest hrvatskoga jezika i povijesnu leksikografiju Ivo Pavao Jazbec pripremio je, skenirao i dodao na mrežne stranice projekta uz druge gramatike i *Institutionum linguae Illyricae libri duo*, Romae 1604, Bartula Kašića.

Baza suvremenih hrvatskih osobnih imena

Voditeljica: Ankica Čilaš Šimpraga

Suradnici s Odjela: Bruno Nahod

Za potrebe projekta *Baza suvremenih hrvatskih osobnih imena* Odjela za onomastiku i etimologiju Bruno Nahod izradio je shemu za zapis i sučelje za obradbu podataka u programu TshwaneLex te obradio i uvezao postojeću rječničku građu.

2.2. ZNANSTVENA PRODUKTIVNOST

2.2.1. Objavljeni radovi

Knjige

- Bratanić, Maja; **Brač, Ivana**; Pritchard, Boris (ur.). 2015. *Od Šuleka do Schengena: terminološki, terminografski i prijevodni aspekti jezika struke*. Institut za hrvatski jezik – Pomorski fakultet u Rijeci. Zagreb – Rijeka.
- Karavanić, I., Vukosavljević, N.; Šošić Klindžić, R.; Težak-Gregl, T.; Halamić, J.; **Bošnjak Botica, Tomislava**; **Nahod, Bruno**. 2015. *Pojmovnik kamenoga doba*. FF press – Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.
- Keros, Predrag; Arbanas, Juraj; Starčević Klasan, Gordana; Vodanović, Marin; Grubić Kezele, Tanja; Bašić, Krešimir; **Bergovec, Marina**; Lončar Brzak, Božana; **Ostroški Anić, Ana**. 2015. *Anatomski pojmovnik s hrvatsko-englesko-latinskim rječnikom*. Naklada Slap. Zagreb.
- Andreis, Igor; Kukulja Taradi, Sunčana; Valić, Maja; Valić, Zoran; Jakovac, Hrvoje; Peroš, Kristina; Šutej, Ivana; Vodanović Marin; Grubić Kezele, Tanja; Vuletić, Lea; Božić, Joško; **Lončar, Maja**. 2015. *Fiziološki pojmovnik s hrvatsko-engleskim rječnikom*. Naklada Slap. Zagreb.

Znanstveni radovi

1. **Bergovec, Marina**; **Runjaić, Siniša**. 2015. Teorijske dvojbe i mogućnosti usklađivanja višestrukih terminoloških zapisa u Struni. *Od Šuleka do Schengena: terminološki, terminografski i prijevodni aspekti jezika struke*. Ur. Maja Bratanić, Ivana Brač, Boris Pritchard. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje – Pomorski fakultet u Rijeci. Zagreb – Rijeka. 2015. 237–247.
2. **Birtić, Matea**. 2015. Nominals with the suffix -ač in Croatian. *Acta Linguistica Hungarica* 62/4. 415–445.
3. **Bošnjak Botica, Tomislava**; **Oraić Rabušić, Ivana**. 2015. Morphosemantic features of the third verb type (jeti verbs) in Croatian. *Online Proceedings of the 9th Mediterranean morphology meeting*. Ur. Audring J., Koutsoukos N., Masini F., Raffaelli, I. University of Leiden – University of Patras – University of Bologna – University of Zagreb. Patras. 12–21.
4. **Brač, Ivana**; **Bošnjak Botica, Tomislava**. 2015. Semantička razdioba glagola u Bazi hrvatskih glagolskih valencija. *Fluminensia* 27. 105–121.
5. **Brač, Ivana**; **Bratanić, Maja**; **Ostroški Anić, Ana**. 2015. Hrvatsko nazivlje i nazivoslovlje od Šuleka do Strune: Hrvatski jezik i terminološko planiranje. *Od Šuleka do Schengena: terminološki, terminografski i prijevodni aspekti jezika struke*. Ur. Bratanić, Maja; Brač, Ivana; Pritchard, Boris. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje – Pomorski fakultet u Rijeci. Zagreb – Rijeka. 3–26.
6. **Bratanić, Maja**; **Lončar Maja**. 2015. Mit o usklađivanju nazivlja Europske unije iz nacionalne i europske perspektive. *Od Šuleka do Schengena: Terminološki, terminografski i prijevodni aspekti jezika struke*. Ur. Bratanić, Maja; Brač, Ivana;

- Pritchard, Boris. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje – Pomorski fakultet u Rijeci. Zagreb – Rijeka. 223–236.
7. **Bratanić, Maja; Lončar, Maja.** 2015. Terminološke škole i terminografska praksa. *Od Šuleka do Schengena: Terminološki, terminografski i prijevodni aspekti jezika struke.* Ur. Bratanić, Maja; Brač, Ivana; Pritchard, Boris. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje – Pomorski fakultet u Rijeci. Zagreb – Rijeka. 43–55.
 8. **Bratanić, Maja; Lončar, Maja.** 2015. The Myth of EU Terminology Harmonization on National and EU Level. *Language and Culture in EU Law: Multidisciplinary Perspectives.* Ur. Šarčević, Susan. Ashgate. Surrey. 207–218.
 9. **Bratanić, Maja; Ostroški Anić, Ana.** 2015. Konceptija i ustrojstvo terminološke baze Struna. *Od Šuleka do Schengena: terminološki, terminografski i prijevodni aspekti jezika struke.* Ur. Bratanić, Maja; Brač, Ivana; Pritchard, Boris. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje – Pomorski fakultet u Rijeci. Zagreb – Rijeka. 57–73.
 10. **Lončar, Maja.** 2015. Arhivsko nazivlje li teoriji i praksi. *Arhivski vjesnik* 58. 9–23.
 11. **Matas Ivanković, Ivana;** Blagus Bartolec, Goranka. 2015. Odglagolski pridjevi na -ći u suvremenome hrvatskom jeziku. *Riječki filološki dani 9. Zbornik radova s Međunarodnoga skupa Riječki filološki dani održanoga 22. do 24. studenoga 2012.* Ur. Stolac, Diana. Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci. Rijeka. 521–531.
 12. **Matas Ivanković, Ivana;** Blagus Bartolec, Goranka. 2015. Predikat u hrvatskim poslovicama. *Parémie národů slovanských VII.* Ur. Mrhačová, Eva. Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta. Ostrava. 331–338.
 13. **Matas Ivanković, Ivana;** Blagus Bartolec, Goranka. 2015. Procesualnost u terminologiji – na primjerima iz hrvatskoga i engleskoga jezika. *Od Šuleka do Schengena. Terminološki, terminografski i prijevodni aspekti jezika struke.* Ur. Bratanić, Maja; Brač, Ivana; Pritchard, Boris. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje – Pomorski fakultet u Rijeci. Zagreb – Rijeka. 301–315.
 14. **Nahod, Bruno.** 2015. Brak čestice i prostora: sociokognitivna komparativna analiza pojmovnih struktura strukovnih jezika fizike i antropologije. *Od Šuleka do Schengena: Terminološki, terminografski i prijevodni aspekti jezika struke.* Ur. Bratanić, Maja; Brač, Ivana; Pritchard, Boris. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje – Pomorski fakultet u Rijeci. Zagreb – Rijeka. Zagreb.
 15. **Nahod, Bruno;** Vukša Nahod; Perina. 2015. On problems in Defining Abstract and Metaphysical Concepts – Emergence of a New Model. *Collegium Antropologicum* 38/2. 179–188.
 16. **Oraić Rabušić, Ivana.** O odnosu elementa se i zamjenice sebe. *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 41/1. 97–126.
 17. **Oraić Rabušić, Ivana; Bošnjak Botica, Tomislava.** 2015. Morphosemantic features of the third verb type (jeti verbs) in Croatian. *Online Proceedings of the 9th Mediterranean morphology meeting.* Ur. Audring J., Koutsoukos N., Masini F., Raffaelli, I. University of Leiden – University of Patras – University of Bologna – University of Zagreb. Patras. 12–21.
 18. **Pandžić, Ivan.** 2015. Oblikovanje korjenovatelja za hrvatski jezik. *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 41/2. 301–327.

19. **Stojanov, Tomislav.** 2015. Jezičnopovijesni i računalnojezikovni aspekti opisa i normiranja pisanja vodoravnih crta u hrvatskome jeziku. *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 41/1.
20. **Štrkalj Despot, Kristina.** 2015. Metafora i terminologija: metaforički i metonimijski konceptualni sustavi u hrvatskom nazivlju za pravne pojmove Europske unije. *Od Šuleka do Schengena: Terminološki, terminografski i prijevodni aspekti jezika struke.* Ur. Bratanić, Maja; Brač, Ivana; Pritchard, Boris. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje – Pomorski fakultet u Rijeci. Zagreb – Rijeka. 197–223.
21. **Štrkalj Despot, Kristina; Möhrs, Christine.** 2015. Pogled u e-leksikografiju. *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 41/2. 329–353.

Stručni radovi

1. **Lončar, Maja.** 2015. Od ajerkonjaka do merlina. *Hrvatski jezik* 2/4. 36–38.
2. **Ostroški Anić, Ana.** 2015. Od izvorne do ciljne domene na deset načina. *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 41/1. 208–214 (prikaz knjige Stanojević, Mateusz-Milan, ur. *Metafore koje istražujemo: suvremeni uvidi u konceptualnu metaforu.* Srednja Europa. Zagreb.).
3. **Pandžić, Ivan.** 2015. Razumiju li računala hrvatski jezik? *Hrvatski jezik* 2/2. 29–30.
4. **Pandžić, Ivan; Stojanov, Tomislav.** 2015. Čestotnost u hrvatskome jeziku ili što je suvremeni hrvatski jezik? *Hrvatski jezik* 3/2.

2.2.2. Sudjelovanja na znanstvenim skupovima

a) U INOZEMSTVU

1. **Birtić, Matea.** Croatian Valency Dictionary. *Third ENeL Action meeting in Vienna;* Beč, Austrija, 11. do 13. veljače 2015.
2. **Bošnjak Botica, Tomislava; Olujić, I.** O stvaranju naziva za boje u hrvatskom i rumunjskom jeziku te karaševskom govoru. *Hrvatski jezik i književnost u Rumunjskoj;* Bukurešt, Rumunjska, 2. do 3. listopada 2015.
3. **Bošnjak Botica, Tomislava; Kuvač Kraljević, J.** Stades de développement des phénomènes complexes en croate chez des enfants de 6 à 10 ans. *L'acquisition des phénomènes complexes (6-14 ans) : un nouvel enjeu pour la recherche;* Lublin, 24. – 25. travnja 2015.
4. **Bošnjak Botica, Tomislava.** *The 9th TOTh International Conference Terminology & Ontology: Theories and applications;* Chambéry, 3. do 6. lipnja 2015.
5. Brdar, Mario; **Štrkalj Despot, Kristina; Tonković, Mirjana; Brdar-Szabo, Rita; Tomić, Ivan.** How heavy are things in Croatian and elsewhere? A contrastive-experimental study. *The 13th International Cognitive Linguistics Conference;* Northumbria University, Newcastle, Ujedinjeno Kraljevstvo.
6. **Jazbec, Ivo Pavao.** *Slovenščina na spletu in v novih medijih;* Ljubljana, Slovenija.

7. **Jazbec, Ivo Pavao.** *Role and Reference Grammar 2015.*; Düsseldorf, Njemačka.
8. **Matas Ivanković, Ivana;** Blagus Bartolec, Goranka. Causative Prepositional Phrases with Genitive Case in Croatian. *Formal Description of Slavic Languages 11*; Potsdam, Njemačka, prosinac.
9. **Ostroški Anić, Ana.** Metaphors between general and specialised knowledge: a corpus-based analysis of linguistic metaphors in aviation discourse. *International Cognitive Linguistic Conference ICLC 13: Theory and Method*; Sveučilište Northumbria u Newcastleu (U. Kraljevstvo), 20. do 25. srpnja 2015.
10. **Pandžić, Ivan.** *Konferencija COST akcije ENeL (European Network of eLexicography)*; Beč, Austrija, sredinom veljače 2015.
11. **Stojanov, Tomislav.** *Forth ENeL meeting in Herstmonceux Castle.* U. Kraljevstvo, 13. – 14. kolovoza 2015.
12. **Stojanov, Tomislav.** *Konferencija COST akcije ENeL (European Network of eLexicography). Automatic Extraction of Good Dictionary Examples*; Beč, Austrija, 12. veljače 2015.
13. **Matas Ivanković, Ivana.** *5th general meeting, PARSEME COST Action*; Lasi, Rumunjska, 23. i 24. rujna 2015.

b) U HRVATSKOJ

1. **Birtić, Matea.** Imenice i pridjevi: Što nam pridjevi mogu otkriti o imenicama? *Peti hrvatski sintaktički dani*; Osijek, 7. – 9. svibnja 2015.
2. **Bošnjak Botica, Tomislava.** *Kroatistika unutar slavističkoga, europskog i svjetskog konteksta – međunarodni znanstveni skup povodom 20 godina studija kroatistike u Puli*; Pula, 15. – 17. listopada 2015.
3. **Brač, Ivana; Oraić Rabušić, Ivana.** Određenje instrumentalne imenske skupine kao dopune u psiholoških glagola. *5. Hrvatski sintaktički dani*; Osijek, 7. – 9. svibnja 2015.
4. **Lončar, Maja.** *Otvorena vrata Europskog socijalnog fonda - visoko obrazovanje i istraživanje*; Zagreb, 28. listopada 2015.
5. **Lončar, Maja.** *Služba za hrvatski jezik u Europskoj komisiji: suradnjom do kvalitete*; Zagreb, 22. listopada 2015.
6. **Matas Ivanković, Ivana;** Blagus Bartolec, Goranka. Subjekt u hrvatskim poslovicama. *5. Hrvatski sintaktički dani*; Osijek, svibanj.
7. **Oraić Rabušić, Ivana.** Određenje instrumentalne imenske skupine kao dopune. *5. Hrvatski sintaktički dani*; Osijek, 7. – 9. svibnja 2015.
8. **Oraić Rabušić, Ivana.** Iz sintakse govora Šemnice Gornje. *3. Međimurski filološki dani*; Čakovec, 12. – 13. ožujka 2015.
9. **Stojanov, Tomislav.** Smjernice razvoja jezične politike za hrvatski jezik prema zaključcima pravopisoslovnoga istraživanja akademske zajednice u Republici Hrvatskoj. *Konferencija Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku (HDPL 2015)*; Zadar, travanj 2015.

10. **Štrkalj Despot, Kristina.** Thought and Language: From Neuron to Metaphor (plenarno izlaganje). 1. konferencija Centra za jezična istraživanja; Rijeka.

2.2.3. Pozvana predavanja u inozemstvu

- **Štrkalj Despot, Kristina.** *Conceptual structure of Mind in Croatian: a diachronic and a synchronic approach.* CogNetwork, University of California, Berkeley, Sjedinjene Američke Države
- **Štrkalj Despot, Kristina.** *Vorstellung der Cost-Aktion „Enel“ (European Network of e-Lexicography) and MetaNet.HR Project* (s Christine Möhrs). Universität Mannheim, Mannheim, Njemačka.
- **Ostroški Anić, Ana.** *Struna i Hrvatski terminološki portal.* Služba za hrvatski jezik u Glavnoj upravi za pismeno prevođenje Europske komisije (DOT) u Bruxellesu.

2.2.4. Ostala izlaganja

- **Matas Ivanković, Ivana.** Predavanje i predstavljanje rada Instituta na županijskome Natjecanju iz hrvatskoga jezika u OŠ Ivan Benković.
- **Oraić Rabušić, Ivana.** Tijekom Mjeseca hrvatskoga jezika 5. i 6. ožujka 2015. održana predavanja o hrvatskome jeziku i o djelatnosti Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje u OŠ Ston i u PŠ Ponikve.
- **Oraić Rabušić, Ivana.** Na otvorenju šestoga Kinookus FFF-a (Food Film Festival) 3. rujna 2015. održano predavanje tijekom izložbe „Kruh vrh pogače“ o podrijetlu naziva vezanih za tradicijski kruh na dubrovačkome području i njegovo pripremanje.
- **Ostroški Anić, Ana.** *Preneseno u doslovnom: Uloga figurativnosti u jeziku struke.* Zagrebački lingvistički krug.
- **Štrkalj Despot, Kristina.** *Izgradnja baze hrvatskoga figurativnoga jezika.* Sveučilište u Zagrebu, NLP kružok, Filozofski fakultet.
- **Štrkalj Despot, Kristina; Essert, Mario.** *Računalno jezikoslovlje.* Sveučilište u Osijeku, Matematički kolokvij.

2.3. USAVRŠAVANJA

2.3.1. Vanjska mobilnost

- **Stojanov, Tomislav.** Usavršavao se od 30. ožujka do 30. travnja 2015. u Leeuwardenu i Leidenu (Nizozemska) na *The Fryske Akademy* i *Instituut voor nederlandse lexicologie* u sklopu COST Short-term Scientific Mission provedeno je istraživanje o pravopisnim rječnicima i portalima u europskim jezicima.

- **Štrkalj Despot, Kristina.** Veljača 2015. Institut für Deutsche Sprache, Mannheim, Njemačka, *Short Term Scientific Mission*, COST Action: European Network of e-Lexicography (mentor: dr. Christine Möhrs).
- **Štrkalj Despot, Kristina.** Travanj – svibanj 2015. University of California, Berkeley. International Computer Science Institute, Berkeley, SAD (mentor: prof. dr. Eve Sweetser).

2.3.2. Seminari, radionice

- **Brač, Ivana.** Sudjelovala na ljetnoj školi ENeL Training School Standard tools and methods for retro-digitising dictionaries u okviru COST-ove akcije ENeL u Lisabonu od 6. do 10. srpnja 2015.
- **Brač, Ivana.** Sudjelovala na školi PARSEME 1st Training School u okviru COST-ove akcije PARSEME u Pragu od 19. do 23. siječnja 2015.
- **Jazbec, Ivo Pavao.** Radionica *Beyond example extraction: Quantitative analysis of the JANES corpus* u sklopu međunarodne konferencije *Slovenščina na spletu in v novih medijih* u Ljubljani
- **Jazbec, Ivo Pavao.** Radionica *Zašto i kako koristimo statistiku? Uvod u statistiku za nematematičare.* Jezikoslovne rasprave.
- **Jazbec, Ivo Pavao.** Sudjelovanje u radionici *Informativni dan Obzora 2020.*
- **Lončar, Maja.** Radionica *Od neuspješnih projekata do dodjele bespovratnih sredstava* u sklopu projekta *Priprema projekata i podrška ESF korisnicima* u Zagrebu 23. i 24. studenoga 2015.
- **Lončar, Maja.** *Tečaj Srca R400: GIMP ili kako besplatnofotošopirati slike (GIMP 2.8)* 29. rujna 2015.
- **Matas Ivanković, Ivana.** Radionica *PARSEME WG1 Hands-on workshop on lexical encoding of MWEs*, 21. i 22. rujna 2015.
- **Ostroški Anić, Ana.** Sudjelovala na informativnoj radionici o mogućnostima prijave projekata u okviru Obzora 2020. 7. prosinca 2015. na Filozofskome fakultetu u Zagrebu.
- **Ostroški Anić, Ana.** Sudjelovala na jednodnevnoj konferenciji Službe za hrvatski jezik u Europskoj komisiji: suradnjom do kvalitete u Predstavništvu Europske komisije u Zagrebu 22. listopada 2015.
- **Ostroški Anić, Ana.** Sudjelovala na ljetnoj školi Standard tools and methods for retro-digitising dictionaries u okviru COST-ove akcije European Network of e-Lexicography (ENeL) u Lisabonu, Portugal (od 6. do 10. srpnja 2015.).
- **Ostroški Anić, Ana.** Sudjelovala na radionici "Terminology and Standards" u organizaciji TOTh-a i DG TRAD - TermCoord 3. prosinca 2015. u Europskome parlamentu u Luxembourg.
- **Pandžić, Ivan.** Doktorand je odslušao četiri dodatna kolegija iz područja računalstva s ciljem razvijanja potrebnih vještina za izvršavanje zadataka na projektu Repozitorij metafora hrvatskoga jezika: Pretraživanje obavijesti i obrada prirodnog jezika kod Nikole Ljubešića na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu; Modeliranje jezika upravljano podacima kod Nikole Ljubešića na

Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu; Objektno programiranje kod Marija Esserta na Fakultetu strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu i Računalnu matematiku kod Marija Esserta na Fakultetu strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu.

- **Runjaić, Siniša.** Radionica o projektu ReLDI (*Regional linguistic data initiative*) i predavanje o alatu za lingvističko označivanje WebAnno: predavači dr. Tomaž Erjavec (Institut Jožef Štefan, Ljubljana), doc. dr. Darja Fišer (Odsjek za prevoditeljstvo Filozofskoga Fakulteta u Ljubljani) i) i doc. dr. Nikola Ljubešić (Odsjek za informacijske znanosti Filozofskoga Fakulteta Sveučilišta u Zagrebu).
- **Stojanov, Tomislav.** Od 5. rujna do 29. rujna 2015. usavršavao se na radionici *Uvod u jezik R* u trajanju 18 školskih sati na Filozofskome fakultetu u Zagrebu kod voditelja Blaža Rebernjaka s Odsjeka za psihologiju.
- **Štrkalj Despot, Kristina.** Sudjelovala na ljetnoj školi Standard tools and methods for retro-digitising dictionaries u okviru COST-ove akcije European Network of e-Lexicography (ENeL) u Lisabonu, Portugal (od 6. do 10. srpnja 2015.).
- **Štrkalj Despot, Kristina.** Pohađala tečaj ruskoga jezika u organizaciji IHJJ-a.

Članovi Odsjela sudjeluju izlaganjima i posjetima na *Zagrebačkome lingvističkom krugu* u organizaciji Hrvatskoga filološkog društva, *NLP kružoku* u organizaciji TakeLab-a s FER-a i NLP Group s Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te *Jezikoslovnim raspravama* Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje.

2.4. SUDJELOVANJE U NASTAVI

- **Tomislava Bošnjak Botica** na Odsjeku za romanistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu održala nastavu iz kolegija Hrvatski za prevoditelje (ljetni semestar 2014./2015.).
- **Bruno Nahod** sudjelovao u izvođenju nastave kolegija Terminologija u sklopu studija Francuski jezik i književnost na Sveučilištu u Zadru.

2.4.1. Članstva u povjerenstvima za obranu doktorskih i magistarskih radova

- **Matea Birtić** sudjelovala je u radu povjerenstva za ocjenu sinopsisa doktorata *Supostavna analiza rečenične anafore u hrvatskom i talijanskom jeziku* Mije Batinić.
- **Kristina Štrkalj Despot** bila je članica je povjerenstva za obranu doktorske disertacije Ane Ostroški Anić pod naslovom *Kognitivnolingvistička analiza engleskih i hrvatskih figurativnih konstrukcija u zrakoplovnom jeziku*.
- **Kristina Štrkalj Despot** bila je članica povjerenstva za ocjenu sinopsisa Ivice Cikača pod naslovom *Sintaktičko-semantička analiza glagola kretanja u hrvatskom jeziku iz dijakronijske perspektive*.

2.4.2. Mentorstva u izradi diplomskih, magistarskih i doktorskih radova

- **Matea Birtić** – mentorstvo na diplomskome radu *Korpusna analiza infinitivnih dopuna* Katarine Kosić
- **Matea Birtić** – mentorstvo doktorskoga rada *Sintaksa infinitiva u hrvatskome jeziku* Katarine Kosić na Sveučilištu u Zadru
- **Matea Birtić** – mentorstvo Ivani Brač za izradu doktorskoga rada *Sintaktička i semantička analiza besprijedložnoga infinitiva u hrvatskome jeziku*

2.5. ORGANIZACIJA SKUPOVA, RADIONICA, SEMINARA

Jezikoslovni seminar Jezikoslovne Rasprave

Voditeljica: Kristina Štrkalj Despot

Tajnica: Ana Ostroški Anić

19. veljače 2015. *The discourse dynamics approach to historically-situated metaphor analysis: a snapshot of the moral accounting metaphor in English homiletic discourse*, Leonardo Nazar Martinho, Universidade Federal Fluminense, Brazil.

24. ožujka 2015. *CONMUSTERM - Problemi temeljnoga suvremenog glazbenog nazivlja u Hrvatskoj*, akademik Nikša Gligo i mr. sc. Sanja Kiš Žuvela, Muzička akademija, Zagreb.

19. svibnja 2015. *Nastanak, razvoj i obilježja Hrvatskoga WordNeta*, prof. dr. Marko Tadić i prof. dr. Ida Raffaelli.

8. srpnja 2015. *Преславската редакција на Кирило-Методијевите преводи и Преславската книжовна школа*, prof. dr. Iskra Hristova-Shomova, Odsjek za ćirilometodske studije Fakulteta za slavistiku Sofijskoga sveučilišta Sv. Kliment Ohridski.

18. studenoga 2015. *Hoće li genitiv biti kraj dativa ili kraj dativu?*, doc. dr. Mateusz-Milan Stanojević, Odsjek za anglistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

15. prosinca 2015. *Koliko je leksičkoga potrebno u gramatičkome u teoriji paralelne arhitekture?*, prof. dr. Anita Peti-Stantić, Odsjek za južnoslavenske jezike i književnosti Filozofskoga Fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

- Organizirana radionica „**Uvod u statistiku za nematematičare**”.

Predavač: Mirjana Tonković

21. 10. 2015.

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje

- **Matas Ivanković, Ivana.** Članica Organizacijskoga odbora *5. Hrvatskih sintaktičkih dana*.
- **Ostroški Anić, Ana:** Sudjelovala u pripremi okrugloga stola „Pitanje obveznosti uporabe hrvatskoga jezika u radnim odnosima” (u organizaciji Instituta za

hrvatski jezik i časopisa *Radno pravo*) te je vodila spomenuti okrugli stol 12. lipnja 2015. u Hrvatskome novinarskom domu.

- **Štrkalj Despot, Kristina.** Članica Programskoga odbora 3. Međimurskih filoloških dana; članica znanstvenoga i programskoga odbora međunarodnih eLex konferencija (*Electronic Lexicography in the 21st Century*)

2.6. ČLANSTVA U UREDNIŠTVIMA, STRUČNIM I ZNANSTVENIM TIJELIMA TE POVJERENSTVIMA

- **Ana Ostroški Anić** sudjeluje u radu Odbora Europskoga udruženja za terminologiju (*European Association for Terminology, EAFT*). Nazočila je sastanku Odbora u Bruxellesu 25. i 26. lipnja 2015. i sastanku Odbora 2. prosinca 2015. i glavne skupštine EAFT -a 3. prosinca 2015. u Luxembourg (DO TRAD - TermCoord European Parliament Place de l'Europe). Kao članica Odbora radila na pripremi terminološke konferencije 2016. u Luxembourg i proslavi 20. godišnjice EAFT-a, na hrvatskome prijevodu *Briselske deklaracije o međunarodnoj suradnji u području terminologije* te na organizaciji *International Terminology Awards* za 2016. godinu.
- **Ana Ostroški Anić** sudjeluje u radu Tehničkoga odbora 37/TO Hrvatskoga zavoda za norme. U ime Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje dogovorila suradnju s HZN-om, prema kojoj će HZN ustupiti nazivlje i definicije iz svojih norma rječnika za uključivanje u *Hrvatski terminološki portal*. Ana Ostroški Anić članica je Hrvatskoga filološkog društva (HFD), European Association for Terminology (EAFT), Association for Terminology and Knowledge Transfer (OTW) i Terminološkoga odbora HZN/TO 37 Hrvatskoga zavoda za norme.
- **Kristina Štrkalj Despot** članica je uredništva domaćih časopisa *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* i časopisa *Croatica et Slavica Iadertina* te uredništva časopisa *Linguistics and Literature Studies* (Horizon Research Publishing, SAD).
- **Kristina Štrkalj Despot** članica je: ICLA (International Cognitive Linguistics Association); International Association for Researching and Applying Metaphor (RaAM), SLE (Societas Linguistica Europaea); AATSEEL (American Association of Teachers of Slavic and East European Languages); Matice hrvatske; Hrvatskoga filološkog društva.
- **Ivo Pavao Jazbec** član je Upravnoga odbora Hrvatskoga društva za jezične tehnologije.
- **Tomislav Stojanov** član je tehničkoga odbora HZN/TO 37 (terminologija).
- **Maja Lončar** članica je u Tehničkome odboru TO 37 (Terminologija) Hrvatskoga zavoda za norme (u studenome 2015. izabrana za predsjednicu toga Odbora).
- **Tomislava Bošnjak Botica** bila je tajnica časopisa *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* (41/1).
- **Ivana Matas Ivanković** sudjelovala je u radu Državnoga povjerenstva 20. Natjecanja iz hrvatskoga jezika (jezični recenzent za 7. razred osnovne škole) i u

radu 21. Natjecanja iz hrvatskoga jezika (jezični recenzent za 7. razred osnovne škole).

- **Ivana Matas Ivanković:** član povjerenstva za izbor Maje Lončar u zvanje poslijedoktoranda.

2.7. OBVEZE NA DOKTORSKOME STUDIJU

- **Bruno Nahod** na doktorskome je studiju ispunio sve nastavne i ispitne obveze te obranio doktorsku radnju *Sociokognitivni pristup obradbi posebnoga jezika* koordinacijskome povjerenstvu studija Jezik i kognitivna nezuroznanost.
- **Ivana Brač** upisala je 6. semestar Poslijediplomskoga doktorskog studija lingvistike. Položila je ispit iz kolegija *Fonologija* (prof. Zrinka Jelaska) s odličnim uspjehom i obranila temu doktorskoga rada *Sintaktička i semantička analiza besprijedložnoga instrumentala u hrvatskom jeziku*.
- **Ivan Pandžić** u sklopu poslijediplomskoga studija *Jezik i kognitivna neuroznanost* odslušao je sljedeće kolegije: Scientific methods; Research methods; Research ethics; Functional brain imaging; Functional MR brain imaging; Basics of neuroscience; Comparative cognition and behavior; Cognitive neuroscience of language development and mathematical abilities.
- **Ivan Pandžić:** obranjen predsinopsis u Centru za poslijediplomske studije Sveučilišta u Zagrebu, 26. lipnja 2015, s naslovom *Označivanje semantičkih uloga u tekstovima na hrvatskome jeziku metodama strojnoga učenja* (predloženi mentori Kristina Štrkalj Despot i Nikola Ljubešić).
- **Tomislav Stojanov** dovršio je i obranio disertacijski rad *Jezikopisno planiranje i elektronička pismenost na hrvatskome jeziku* (27. listopada 2015.).
- **Maja Lončar** u srpnju 2015. obranila je doktorski rad *Ustroj terminološke baze za pravno nazivlje Europske unije* i time završila poslijediplomski doktorski studij informacijskih i komunikacijskih znanosti (prosjeck ocjena 5,0).
- **Ana Ostroški Anić** u 2015. godini završila je rad na doktorskoj disertaciji pod naslovom *Kognitivnolingvistička analiza engleskih i hrvatskih figurativnih konstrukcija u zrakoplovnom jeziku* (mentorica prof. Maja Bratanić), koju je uspješno obranila 7. svibnja 2015. (povjerenstvo: prof. Maslina Ljubičić, akademkinja Milena Žic Fuchs i Kristina Štrkalj Despot).

2.8. OSTALO

2.8.1. Suradnja s drugim odjelima IHJJ-a

Ivana Oraić Rabušić: Napisana bibliografija onomastičkih i dijalektoloških radova o Pelješcu.

Ivo Pavao Jazbec: radi na digitalizaciji prijevoda Bratoljuba Klaića s klasičnih jezika u okviru Odjela za povijest hrvatskoga jezika i povijesnu leksikografiju. Skenirao je, obavio optičko prepoznavanje znakova i napravio kolacioniranje više tekstova grčkih tragedija te ih obilježio oznakama TEI-XML u pripremi za budući korpus.

2.8.2. Recenziranje članaka i knjiga, uredništva knjiga

- Članovi odjela recenzenti su radova u nizu hrvatskih jezikoslovnih časopisa.
- **Ivana Matas Ivanković:** recenzija knjige Ivane Oraić Rabušić *Povratni glagoli i konstrukcije sa se u hrvatskome jeziku*.
- **Tomislava Bošnjak Botica:** Korektura njemačko-hrvatskoga rječnika (A–D); **Ivana Oraić Rabušić:** Korektura njemačko-hrvatskoga rječnika (E–H).

2.8.3. Popularizacija znanosti

I. Televizijske i radijske emisije

- Tomislava Bošnjak Botica: jezični savjeti za Hrvatski radio.
- Ivana Matas Ivanković: jezični savjeti za emisiju Govorimo hrvatski: Dobijati ili dobivati, Pozitivna kritika, Kupnja dionica od predsjednika.
- Ivana Oraić Rabušić: jezični savjeti za Hrvatski radio.

II. Predstavljanje knjiga

- Tomislava Bošnjak Botica: Predstavljanje knjige *Od Šuleka do Schengena* (ur. Bratanić, Brač i Pritchard) 16. listopada 2015. u Puli.
- Ivana Brač: sudjelovala u organizaciji promocije knjige i otvaranja Hrvatskoga terminološkoga portala – održano 1. srpnja 2015.
- Bruno Nahod: predstavljao Terminološki portal u Vijećnici rektorata Sveučilišta u Zagrebu.
- Ana Ostroški Anić: Vodila predstavljanje knjige *Od Šuleka do Schengena: Terminološki, terminografski i prijevodni aspekti jezika struke Maje Bratanić, Ivane Brač i Borisa Pritchard* (ur.) i otvaranje Hrvatskoga terminološkog portala koje se održalo 1. srpnja u zgradi Rektorata Sveučilišta u Zagrebu.
- Siniša Runjaić: Organizacijski poslovi oko promocije knjige *Od Šuleka do Schengena* i otvaranja *Hrvatskoga terminološkoga portala* – održano 1. srpnja 2015.

III. Ostalo

1. Interliber:

Odjelni suradnici Tomislava Bošnjak Botica, Maja Lončar, Siniša Runjaić, Ana Ostroški Anić, Ivana Brač, Ivan Pandžić, Tomislav Stojanov sudjelovali su u pripremnim, promidžbenim i prodajnim aktivnostima na Interliberu od 10. do 15. studenoga 2015. godine.

2. Ivana Matas Ivanković sudjelovala je u radu Otvorenih vrata IHJJ-a (prezentacija za OŠ „Ivan Benković”, OŠ Vjenceslava Novaka, OŠ „Lauder Hugo Kon”).

2.8.4. Rad izvan instituta

Ivana Oraić Rabušić: Uspostavljena suradnja sa Sveučilištem u Dubrovniku (konkretno s profesoricom Katjom Bakijom) i Ogrankom Matice hrvatske u Stonu.

2.8.7. Ostali zadatci u institutu

- Ivana Brač: sudjelovala u pripremi dokumentacija za natječaj za financijsku potporu znanstvenim časopisima. Napisala tekstove za prijavu na Natječaj za otkup knjiga Ministarstva kulture (s Dorom Skokić).
- Maja Lončar: pripremanje natječajne dokumentacije za prijavu Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta na javni poziv za finansijsku potporu izdavanju znanstvenih knjiga i visokoškolskih udžbenika u 2015.
- Ivana Oraić Rabušić i Tomislava Bošnjak Botica: lektura letaka svih projekata unutar Instituta
- Ivana Oraić Rabušić: lektura postojećih stranica o povijesti hrvatskoga jezika i dorada dopunjavanjem novih podataka
- Siniša Runjaić: izrada UDK-brojeva za članke u Raspravama IHJJ br. 41/1 (2015).
- Siniša Runjaić: izrada UDK-brojeva za članke u Raspravama IHJJ br. 41/2 (2015).
- Ivan Pandžić: vođenje prodaje institutskih izdanja, pisanje računa i evidencija knjiga u poslovnicama knjižara koje drže institutska izdanja u komisijskoj prodaji
- Tomislav Stojanov: napisao projektnu dokumentaciju za natječaj „Istraživačke stipendije za profesionalni razvoj mladih istraživača i poslijedoktoranada” pod nazivom „Hrvatski rječnički portal (HRPA) i razvoj hrvatske korpusne lingvističke infrastrukture”
- Maja Lončar: priprema medijskih objava o Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje u razdoblju od 2013. do 2015. za nove mrežne stranice Instituta
- Ana Ostroški Anić: na poziv Radne skupine za analizu i definiranje rada s mladima pri Ministarstvu socijalne politike i mladih sudjelovala na sastanku u vezi s rješavanjem problematike naziva youth work, koji se održao 12. svibnja 2015.

2.8.7.1. Računalna podrška

- Bruno Nahod: održavanje programa TshwaneLex, pripadajuće baze podataka i svih rječnika koji se izrađuju u njemu.
- Bruno Nahod: održavanje programa Softlex.
- Bruno Nahod: izvoz rječnika u preglednije formate iz programa Softlex; priprema i razvoj postupka prebacivanja rječnika iz programa Softlex u strojno čitljive formate; transformacije podataka dobivenih iz Softlex rječnika u definirane strukture aplikacije TshwaneLex.
- Siniša Runjaić: postavljanje časopisa *Hrvatski jezik*, god. 1, br. 1 (2014) na Hrčak.
- Ivan Pandžić: selekcija i uređivanje vijesti za institutske mrežne stranice pod kategorijom „Medijski odjeci”
- Ivan Pandžić: računalna podrška
- Tomislav Stojanov: temeljito preuredio i dopunio mrežnu stranicu Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje u vezi s pravopisima

- Tomislav Stojanov: temeljito preuredio i dopunio mrežnu stranicu Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje u vezi s jezičnim savjetnicima
- Tomislav Stojanov: ažurirao mrežne stranice Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje u vezi gramatikama i rječnicima
- Tomislav Stojanov: obavljao zadaće CARNetova AAI@EduHr koordinatora (zajedno s Davorom Milašinčićem). Otvarao nove skupne institutske e-adrese, npr. zv@ihjj.hr.
- Tomislav Stojanov: obavljao zadaće Microsoftova koordinatora za IHJJ. U 2015. godini dobio novi Microsoftov softver (Windows 10, Office 2016), zadužio licencijske ključeve i prosljedio ih Službi za izdavačku djelatnost i računalnu podršku. Vodio evidenciju pri CARNetu o broju iskorištenih ključeva.

2.8.7.2. Knjižnica

- Tomislav Stojanov: probrao knjige i organizirao donaciju za institutsku knjižnicu iz dviju knjižnica – knjižnice HAZU i knjižnice Akademije dramske umjetnosti.
- Siniša Runjaić 19. veljače 2015.: obrada podataka tijekom godišnje inventure i izrada obrasca za završno izvješće u knjižnici Instituta.

2.8.8. Ostali odjelni zadatci

- Ivana Brač: radi kao tajnica Odjela za opće jezikoslovlje (u sklopu tajničkih dužnosti vodila zapisnike i uredila nove stranice Odjela za opće jezikoslovlje).
- Ana Ostroški Anić: sudjelovala u uređivanju mrežnih stranica Odjela za opće jezikoslovlje te vodila zapisnike dvaju sastanaka Odjela za opće jezikoslovlje i uredila postojeću odjelnu dokumentaciju.

3. ODJEL ZA POVIJEST HRVATSKOGA JEZIKA I POVIJESNU LEKSIKOGRAFIJU

Voditeljica: Marijana Horvat

3.1. RAD NA PROJEKTIMA

Djelatnici Odjela za povijest hrvatskoga jezika i povijesnu leksikografiju rade na internim institutskim projektima, na međunarodnim projektima, na projektima u okviru domaće suradnje (koje financijski podupire MZOS), na projektima koji se financiraju iz Europskoga socijalnog fonda i Europskih strukturnih investicijskih fondova te na projektima koje financira Hrvatska zaklada za znanost.

3.1.1. Projekti koji se financiraju iz vanjskih izvora

Leksikografska obradba i interpretacija korpusa Rječnika hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika (od 1. srpnja 2015. do 30. rujna 2016.)

Voditeljica: Ivana Klinčić

Mentorica: Željka Brlobaš

Započet je rad na projektu *Leksikografska obradba i interpretacija korpusa Rječnika hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika* Europskoga socijalnog fonda i Europskih strukturnih investicijskih fondova.

Latinska gramatika Josipa Jurina (LAGRAJU) (od 1. srpnja 2015. do 30. rujna 2016.),
financijski podupire **ESF**

Voditeljica: Vladimira Rezo

Mentorica: Marijana Horvat

Započet je rad na projektu *Latinska gramatika Josipa Jurina* (LAGRAJU) Europskoga socijalnog fonda i Europskih strukturnih investicijskih fondova;

Dokumentacija i interpretacija najstarijih razdoblja hrvatskoga jezika, financijski podupire **HRZZ**

Voditelj: Amir Kapetanović

Suradnici s Odjela: Vuk-Tadija Barbarić

Suradnici iz instituta: Branimir Brgles, Željka Brlobaš, Dubravka Ivšić, Tijmen Pronk,

Vanjski suradnici: Dunja Brozović Rončević

- prikupljanje i interpretiranje građe prikupljene u bazi podataka, koordinacija rada suradnika, radni sastanci i drugi administrativni poslovi vezani uz taj projekt (A. Kapetanović)
- ekscerpcija dijela građe *Codex Diplomaticus* II. i III. i unos građe u računalni program Tlex (Ž. Brlobaš)

- nabava više stotina ćirilčnih isprava (u digitalnome obliku) iz Državnoga arhiva u Dubrovniku do kraja 14. stoljeća; nabava relevantne literature za projekt i/ili njezino skeniranje i pohranjivanje u digitalnome obliku; ekscerpcija građe (potvrde hrvatskoga jezika) iz *Codex diplomaticus II.* te njezina obrada u leksikografskome programu TshwaneLex (V.-T. Barbarić)

3.1.2. Interni projekti

Rječnik hrvatskoga kajkavskoga književnoga jezika

Voditeljica: Željka Brlobaš

Suradnici: Martina Horvat, Ivana Klinčić

Povijesni *Rječnik hrvatskoga kajkavskoga književnoga jezika* jedan je od važnih institutskih projekata na kojemu se radi od osnivanja Instituta 1948. godine.

Tijekom 2015. godine obavljani su organizacijski i izvedbeni poslovi povezani s objavljivanjem 14. sveska rječnika: provjera unesenih autorskih korektura na temelju prve redakcije za dijelove R3² *razboren – razbrojnik* i R3³ *razburkati (se) – razglasnik* (Ž. Brlobaš).

Leksikografski su obrađeni dijelovi S7 *slagaće – slina*, S11 *spodi¹ – spovaditi se* (Ž. Brlobaš), *snediti – sopstvo* (M. Horvat).

Starohrvatski rječnik

Voditelj: Amir Kapetanović

Suradnici: Vuk-Tadija Barbarić

Nakon isteka projekta *Starohrvatski rječnik*, koji je bio recenziran i proveden uz potporu MZOS-a, u Odjelu se nastavlja započeto dugoročno istraživanje starohrvatskoga leksika.

Rad u 2015.:

- priprema dosadašnjih kritičkih izdanja pravnih tekstova (za V. sastavnicu starohrvatskoga korpusa) s pomoću OCR-a i zatim njegove korekture (služe kao predložak za buduću tekstološku obradu); proučavanje te prikupljanje literature relevantne za projekt i njezina digitalna pohrana; skeniranje za potrebe projekta; rad na tekstološkoj obradi (transkripciji) desetak najstarijih ćirilčnih i glagoljčnih starohrvatskih isprava (V.-T. Barbarić)
- rad na pripremi V. sastavnice starohrvatskoga korpusa, tj. na pripremi dosadašnjih kritičkih izdanja pravnih tekstova (pravne isprave) s pomoću OCR-a i zatim njihove korekture i kritičkoga uređivanja prema usporedbi s izvornom ispravom i dosadašnjim čitanjima (M. Kramarić, do svibnja)
- prikupljanje i obradba stare jezične građe (A. Kapetanović).

Dopreporodne hrvatske gramatike

Voditeljica: Marijana Horvat

Suradnici: Barbara Štebih Golub, Sanja Perić Gavrančić, Ivana Lovrić Jović, Martina Kramarić, Ivo-Pavao Jazbec, Vladimira Rezo

Projekt se temelji na suvremenim gramatikografskim i gramatikološkim spoznajama o hrvatskoj slovničkoj dopreporodnoj tradiciji, a nastavlja se na dosad objavljene pretiske i prijevode slovnica u izdanju IHJJ-a.

U 2015. objavljena je knjiga *Franjo Kornig i njegova Horvatska gramatika* B. Štebih Golub, koju je uredila M. Horvat.

Priredene su dvije nove gramatike, Voltičeva i Matijevićeva. Gramatika Josipa Voltića *Grammatica illirica* (1803.), koju su priredile i napisale prateću studiju S. Perić Gavrančić i M. Horvat, bila je poslana u recenzentski postupak. B. Štebih Golub prevela je slovnice *Horvatska gramatika ili kroatsche Sprachlehre* J. E. Matijevića, kritički je usporedila sa slovnícom Franje Korniga i započela rad na popratnoj studiji.

M. Horvat započela je s transkripcijom Reljkovićeve gramatike *Nova slavonska i nimačka gramatika*, a I. Lovrić s pripremama za prijevod povijesne gramatike F. M. Appendinija: *Grammatica della lingua illirica* s talijanskoga na hrvatski jezik.

Na projektu od svibnja 2015. surađuje M. Kramarić, koja je započela rad na Vinjalićevoj rukopisnoj gramatici *Principi della grammatica*.

Matija Divković u hrvatskoj kulturi, financijski podupire **Zaklada Adris**

Voditeljica: Marijana Horvat

Suradnici: Vuk-Tadija Barbarić, Martina Kramarić, Andrea Radošević, Sanja Perić Gavrančić

Tijekom 2015. godine započela je realizacija plana rada na transkripciji *Besjeda svrhu evanđel'ja nedjeljnijeh priko svega godišta* fra Matije Divkovića s bosanice na latinicu te na proučavanju autorova života i djelovanja. Projekt se ostvaruje uz suradnju Kulturno-povijesnoga instituta Bosne Srebrene iz Sarajeva, a zastupa ga fra Marko Karamatić. Uz voditeljicu M. Horvat, na projektu surađuju V.-T. Barbarić, M. Kramarić, S. Perić Gavrančić i A. Radošević iz Staroslavenskoga instituta u Zagrebu. Dogovorena je podjela prvotne faze posla: V.-T. Barbarić transkribirat će tekst od 30. do 45. besjede i izraditi poglavlja o grafiji, fonologiji i morfologiji; M. Horvat transkribirat će prvih dvadeset besjeda, dio uvodnih stranica i izraditi poglavlja o rječotvorju i sintaksi; M. Kramarić transkribirat će tekst od 21. do 29. besjede te od 64. do 66. besjede i izraditi poglavlje o leksiku; A. Radošević iz Staroslavenskoga instituta u Zagrebu transkribirat će dio uvodnih stranica, dvije posljednje stranice, tekst od 46. do 63. besjede i izraditi poglavlja o životu i djelu fra Matije Divkovića i književno-stilskoj analizi *Besjeda*. Rječnik manje poznatih riječi i tumač imena izradit će S. Perić Gavrančić.

U 2015. transkribirano je oko 400 stranica izvornika iz 1616. godine.

3.1.3. Suradnja na međunarodnim projektima i COST akcijama

Padeži, finitnost i kongruencija u slavenskim jezicima // Corpus linguistics and diachronic syntax II: Subject case, finiteness and agreement in Slavonic languages

koji financira Deutsche Forschungsgemeinschaft (ugovor o suradnji između ustanova: Institut za slavistiku Sveučilišta u Regensburgu koji na projektu predstavlja prof. dr.

Björn Hansen, Institut za slavistiku Humboldtova sveučilišta u Berlinu koji na projektu predstavlja prof. dr. Roland Meyer, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Zagrebu koji na projektu predstavlja Marijana Horvat)

Ugovor o suradnji potpisan je 2. lipnja 2014. godine. Zahvaljujući suradnji regensburškoga i berlinskoga sveučilišta uspostavljen je mrežno dostupan dijakronijski korpus ruskoga (RRuDi) i poljskoga (PolDi) jezika koji njemačkim slavistima omogućuju jezikoslovna, poglavito sintaktička istraživanja starijih razdoblja spomenutih jezika. S obzirom na to da su prof. Meyer i prof. Hansen bili zainteresirani da u svoja istraživanja slavenskih jezika uključe i hrvatski jezik te uspostave dijakronijski korpus hrvatskoga jezika (CroDi: Croatian Corpus for Diachronic Linguistics), u 2015. dovršen je rad na transkripcijama odabranih tekstova te na provjeri i korekturi već postojećih transkripcija. Za polovicu građe označene su surečenice u rečenicama. Na pripremi tekstova i označivanju surečenica surađivali su: M. Horvat, S. Perić Gavrančić, B. Štebih Golub, I. Lovrić Jović, V. Rezo, V.-T. Barbarić, M. Kramarić, Ž. Brlobaš (u rad na projektu uključila se u 2015.), I. Klinčić (u rad na projektu uključila se u 2015.), M. Horvat (u rad na projektu uključila se u 2015.), I. P. Jazbec.

M. Horvat i S. Perić Gavrančić dvaput su boravile na stručnim sastancima i radionicama (Berlin, Regensburg), izradile metapodatke za svaki tekst (na hrvatskome i engleskome jeziku) te s njemačkim kolegama započele rad na članku o projektu i njegovim rezultatima.

Etimološki rječnik grčke mitologije // Dizionario Etimologico della Mitologia Greca multilingue online – DEMGOL

Projekt je pokrenut na Sveučilištu u Trstu, a voditelj je prof. Ezio Pellizer (*Univesità degli Studi di Trieste, Dipartimento di Studi Umanistici*). Institut je u projekt uključen od travnja 2014. godine, a uključivanje je pokrenula Sanja Perić Gavrančić. Riječ je o višejezičnome, mrežno dostupnome etimološkom rječniku grčke mitologije (<http://demgol.units.it/index.do>). U lipnju 2014. postavljena je hrvatska inačica rječnika na službenoj mrežnoj stranici projekta te je do kraja 2015. godine obrađeno 238 natuknica na hrvatskome jeziku (S. Perić Gavrančić, I. Lovrić Jović, D. Ivšić).

3.1.4. Sudjelovanja na domaćim projektima drugih institucija

De imitatione Christi u hrvatskim prijevodima

Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Voditelj: P. Bašić

S Odjela surađuju: Marijana Horvat, Sanja Perić Gavrančić

Nositelj je projekta Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu (voditelj P. Bašić). Iz Instituta na projektu surađuju M. Horvat i S. Perić Gavrančić. Izrađena je transkripcija Marulićeva (1500.) te prva inačica transkripcije anonimnoga dubrovačkog (1639.) prijevoda *De imitatione Christi*.

3.2. ZNANSTVENA PRODUKTIVNOST

3.2.1. Objavljeni radovi

Tijekom 2015. godine objavljene su 2 knjige, 4 poglavlja u knjigama, 17 znanstvenih članaka, 4 prikaza (ocjene) i 5 članaka u *Hrvatskome jeziku*.

Knjige

1. **Štebih Golub, Barbara.** 2015. *Franjo Kornig i njegova Hrvatska gramatika*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.
2. **Lovrić Jović, Ivana.** 2015. *Ja, Krsto Lučin, činim ovi testamenat – Jezična analiza dubrovačkih oporuka iz 17. i 18. stoljeća s aneksnim rječnikom*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.

Poglavlja u knjigama

1. **Horvat, Marijana;** Hudeček, Lana; Mihaljević, Milica. 2015. Jezik hrvatskih znanstvenih tekstova u 19. stoljeću. *Povijest hrvatskoga jezika 4. 19. stoljeće*. Gl. urednik: Bičanić, Ante. Ur. Lisac, Josip; Pranjković, Ivo; Samardžija, Marko. Croatica. Zagreb. 301–355.
2. **Brlobaš, Željka.** 2015. Hrvatske gramatike u 19. stoljeću. *Povijest hrvatskoga jezika 4. 19. stoljeće*. Gl. urednik: Bičanić, Ante. Ur. Lisac, Josip; Pranjković, Ivo; Samardžija, Marko. Croatica. Zagreb. 431–467.
3. **Štebih Golub, Barbara.** 2015. Hrvatsko rječotvorje između tradicije i novih potreba. Ur. Mengel, S. *Slavische Wortbildung im Vergleich. Theoretische und pragmatische Aspekte. Slavica Varia Halensia 12*. Lit Verlag. Berlin. 462–477.
4. **Štebih Golub, Barbara.** 2015. Kajkavski hrvatski književni jezik u 19. stoljeću. *Povijest hrvatskoga jezika 4. 19. stoljeće*. Gl. urednik: Bičanić, Ante. Ur. Lisac, Josip; Pranjković, Ivo; Samardžija, Marko. Croatica. Zagreb. 113–159.

Znanstveni radovi

1. **Barbarić, Vuk-Tadija.** 2014. Prema analizi prepisivačkih pogrešaka u dubrovačkim ćirilčkim prijepisima *Bernardinova lektionara*. *Filologija* 63. [objavljeno u 2015.]
2. **Brlobaš, Željka.** 2014. Julije Benešić kao priređivač i kritičar književnih tekstova: *Fluminensia* 26/2. 123–132. [objavljeno u siječnju 2015.]
3. **Brlobaš, Željka.** 2014. Benešićeva književnokritička promišljanja. *Croatia et Slavica Iadertina* 10/1. 239–250 [objavljeno u veljači 2015.]
4. **Brlobaš, Željka.** 2015. Gramatika hrvatskoga jezika Bartola Kašića u jezikoslovnim promišljanjima Vladimira Horvata. *Od Mure do mora, od Save do Seine*: Spomen-zbornik patru Vladimiru Horvatu SJ za njegov 80. rođendan. Ur. Šestak, Ivan. Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove u Zagrebu. Zagreb. 333–351.

5. **Horvat, Marijana.** 2014. O stilskim svojstvima Divkovićeve djela *Sto čudesa aliti zlamen'ja blažene i slavne Bogorodice, Divice Marije* – figure misli. *Filologija* 63. 103–116.
6. **Horvat, Marijana.** 2015. *Svašta po malo* Blaža Tadijanovića. *Stoljeća hrvatskoga jezika: Hrvatski jezik i pisana riječ XVII. i XVIII. stoljeća. Zbornik radova. Referati sa znanstvenih skupova u Vinkovcima 2014. i 2015. godine.* Ur. Samardžija, Marko. Privlačica. Vinkovci. 2015. 14–34.
7. **Horvat, Marijana; Horvat, Martina.** 2015. Pogled u Lanosovićeve tvorbu riječi. *Stoljeća hrvatskoga jezika: Hrvatski jezik i pisana riječ XVII. i XVIII. stoljeća. Zbornik radova. Referati sa znanstvenih skupova u Vinkovcima 2014. i 2015. godine.* Ur. Samardžija, Marko. Privlačica. Vinkovci. 2015. 35–46.
8. **Horvat, Marijana; Štebih Golub, Barbara.** 2016. Tvorenice motivirane osobnim imenom u jeziku hrvatskih medija. *Jezik medija nekada i sada: Zbornik radova sa znanstvenoga skupa održanoga 6. i 7. lipnja 2014. godine na Filozofskom fakultetu u Osijeku.* Ur. Rišner, Vlasta. Hrvatska sveučilišna naklada – Filozofski fakultet u Osijeku. Zagreb – Osijek. 217–235.
9. **Kapetanović, Amir.** 2015. Hrvatska jezična slika DOMA danas. *Leksykon aksjologiczny Słowian i ich sąsiadów.* Tom 1: Dom. Red. Bartmiński, Jerzy. Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Lublin. 91–309.
10. **Kapetanović, Amir.** 2015. Hiža w Apeninach: Koncept DOM w etnolekcie molizańsko-chorwackim. *Etnolingwistyka* 27. 115–127.
11. **Kapetanović, Amir.** 2015. Reflections of Church Slavonic-Croatian diglossia on the Baška tablet: a new contribution concerning its language and linguistic layers. *Zeitschrift für Slawistik* 60/3. 335–365.
12. **Kapetanović, Amir.** 2015. Književna čakavica Bračanina Ivana Ivaniševića. *Čakavska rič* XLIII/1–2. 61–73.
13. **Kapetanović, Amir; Krmpotić, Pavao.** 2015. Najstarije hrvatske potvrde slavenskih apelativa (9.–11. st.). *Ricerche slavistiche* 13 (59). 297–313.
14. **Kramarić, Martina.** 2015. Povijesni pregled češko-hrvatskih jezičnih dodira. *Křižovatky Slovanů.* Ur. Giger, Markus; Kosáková, Hana; Příhoda, Marek. Červený Kostelec – Praha. Russia Altera. Dějiny, kultura, duchovnost. 21–33.
15. **Lovrić Jović, Ivana.** 2015. Može li se govoriti o kroatizmima u starom dubrovačkom govoru? *Hrvatski jezik i pisana riječ XVII. i XVIII. stoljeća. Zbornik radova.* Vinkovci. 47–55.
16. **Perić Gavrančić, Sanja.** 2015. Lanosovićeve prinos izgradnji hrvatskoga jezikoslovnoga nazivlja. *Hrvatski jezik i pisana riječ XVII. i XVIII. stoljeća. Zbornik radova.* Vinkovci. 56–60.
17. **Štebih Golub, Barbara; Novak, Kristijan.** 2015. Kontaktološka istraživanja germanizama u hrvatskome jeziku. *Gwary Dziś. Rocznik poświęcony dialektologii słowiańskiej.* Poznanj. 191–201.

Prikazi, ocjene

1. **Horvat, Marijana.** 2014. Tihi pregalac (Branka Tafra: *Věkoslav Babukić, Osnova slovnice slavjanske narječja ilirskoga*. Urednica niza: Znika, Marija. Urednica knjige: Kurtović Budja, Ivana. Zagreb – Požega: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje – Grad Požega. 2013.). *Kroatologija* 5/1. 99–102. (prikaz)
2. **Horvat, Martina.** 2015. Prikaz prvih triju knjiga *Povijesti hrvatskoga jezika: Povijesni hod trnjem i stranputicama*. *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 41/2. 425–430. (prikaz)
3. **Kapetanović, Amir.** 2015. Helmut Keipert, Obzori preporoda: Kroatističke rasprave. *Suvremena lingvistika* 41/79. 45–50.
4. **Kramarić, Martina.** 2015. O fra Matiji Divkoviću potanko. Prikaz zbornika radova sa znanstvenoga skupa *Matija Divković i kultura pisane riječi*. *Bosna Franciscana* 42. 309–314.
5. **Kramarić, Martina.** 2015. O fra Matiji Divkoviću potanko. Prikaz zbornika radova sa znanstvenoga skupa *Matija Divković i kultura pisane riječi*. *Zadarska smotra* LXIV/3. 176–180.

Stručni radovi

1. **Barbarić, Vuk-Tadija.** 2015. Kad engleski nije komad torte. *Hrvatski jezik* 2/4. 30–32.
2. **Horvat, Martina.** 2015. Od staroslavenskoga do žargonizama (crtice o jezikoslovnim prinosima Josipa Hamma). *Hrvatski jezik* 2/1. 29–32.
3. **Štebih Golub, Barbara.** 2015. Dva zanimljiva terminološka rječnika. *Hrvatski jezik* 2/1. 33–38.
4. **Štebih Golub, Barbara.** 2015. Bečari se bećare, a bekrije bekriju uz bećarpaprikaš u čingi lingi čardi. *Hrvatski jezik* 2/2. 39–42.
5. **Štebih Golub, Barbara.** 2015. Ali to nije sve... *Hrvatski jezik* 2/3. 38–42.

3.2.2. Sudjelovanja na znanstvenim skupovima

a) U INOZEMSTVU

1. **Barbarić, Vuk-Tadija; Kramarić, Martina:** Održi latinske, crkvenoslavenske i starohrvatske tradicije u Bandulavićevim inačicama pjesme *Dies irae*. *Drugi bosanskohercegovački slavistički kongres*; Sarajevo, BiH, 28. – 30. svibnja 2015.
2. **Horvat, Marijana.** Jezično-stilska obilježja Divkovićevih *Besjeda* (pozvano predavanje). *Drugi bosanskohercegovački slavistički kongres*; Sarajevo, BiH, 28. – 30. svibnja 2015. [plenarno izlaganje]
3. **Kapetanović, Amir.** The concept of FREEDOM in the language of the Molise and Burgenland Croats. *Slawische Ethnolinguistik: Methoden, Ergebnisse, Perspektiven, Universität Wien*; Beč, Austrija, 2015.
4. **Kapetanović, Amir.** The order and placement of clitics in Old Croatian and Molise Croatian. *Balkan dialectology: "Balkan" enclaves in Italy, International*

conference of the Balkan linguistic commission of the International committee of slavists; Venecija, Italija, 2015.

5. Novak, Kristijan; **Štebih Golub, Barbara**. Imeničke umanjene u kajkavskome književnom jeziku. 16. *Međunarodna znanstvena konferencija Komisije za slavensku tvorbu riječi pri Međunarodnom slavističkom odboru. Umanjenice u slavenskim jezicima: oblik i uloga*; Maribor, Slovenija, svibanj 2015.
6. **Perić Gavrančić, Sanja**. *Institutiones linguae Illyricae (1604) and Thesaurus linguae Illyricae (1649) – how the authority of the Latin language provided the legitimacy to a vernacular. The Sixteenth Interational Congress of the International Association for Neo-Latin Studies, Contextus Neolatini*; Beč, Austrija, 2. – 7. kolovoza 2015.

b) U HRVATSKOJ

7. **Horvat, Marijana**. Imenske skupine u čakavskim i štokavskim tekstovima 15. – 18. stoljeća. 5. *hrvatski sintaktički dani*; Osijek, 7. – 9. svibnja 2015.
8. **Horvat, Marijana**; Ramadanović, Ermina. Petar Šegedin – neustrašivi branitelj hrvatskoga jezika. VI. *dani Petra Šegedina*; Korčula, 11. – 13. rujna 2015.
9. **Horvat, Marijana**; **Horvat, Martina**: Pogled u Lanosovićevo tvorbu riječi. Znanstveni skup *Stoljeća hrvatskoga jezika*; Vinkovci, 23. – 24. listopada 2015.
10. **Horvat, Martina**. Tvorba imenica u hrvatskome kajkavskome književnom jeziku na primjeru *Rječnika hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika*. 3. *Međimurski filološki dani*; Čakovec, 12. i 13. ožujka 2015.
11. **Horvat, Martina**. *Tvorba priloga u hrvatskome kajkavskom književnom jeziku*. 14. znanstveni skup *Kajkavski jezik, književnost i kultura kroz stoljeća*; Krapina, 7. rujna 2015.
12. **Kapetanović, Amir**. Čakavnost najstarijih hrvatskih jezičnih potvrda. *Čakavština: čakavski idiomi i hrvatski jezični identitet*; Split, 2015.
13. **Kapetanović, Amir**. Dijastratične i dijafazične varijacije u jeziku zadarsko-šibenskoga kruga u 17. stoljeću. *Zadarski filološki dani*; Zadar, 2015.
14. **Kapetanović, Amir**. Dubrovnik kao nosivi stup hrvatskoga jezičnoga objedinjavanja. *Dubrovnik u hrvatskoj povijesti*; Dubrovnik, 2015.
15. **Kapetanović, Amir**. Obzori kroatističkih jezičnopovijesnih traganja u digitalnom dobu. *Znanstveni skup povodom 140 godina kroatistike na Sveučilištu u Zagrebu: Zaboravljeni počeci, Nacionalna filologija u interdisciplinarnoj humanistici*; 2015, Zagreb, 2015.
16. **Lovrić Jović, Ivana**. Je li ljubav bitna, ako nije *amor* – Pretpostavke za rječnik dubrovačkoga govora. Četvrta kroatološka konferencija *Dubrovnik u hrvatskoj povijesti*. Dubrovnik, 16. – 18. studenoga 2015.
17. **Lovrić Jović, Ivana**. Može li se govoriti o kroatizmima u starome dubrovačkom govoru? *Stoljeća hrvatskoga jezika*; Vinkovci, 23. – 24. listopada 2015.
18. **Perić Gavrančić, Sanja**. Latinska gramatika Marijana Lanosovića. *Stoljeća hrvatskoga jezika*; Vinkovci, 23. – 24. listopada 2015.

3.3. USAVRŠAVANJA

3.3.1. Vanjska mobilnost

- A. Kapetanović 15. travnja 2015. dovršio je boravak na slobodnoj studijskoj godini. Pohađao je nastavu u sklopu kolegija *Paleografia latina* na Sveučilištu Sapienza u Rimu radi usavršavanja znanja i vještina iz latinske paleografije.
- M. Horvat i S. Perić Gavrančić boravile su na stručnim sastancima i radionicama u Institutu za slavistiku Humboldtova sveučilišta u Berlinu i Institutu za slavistiku Sveučilišta u Regensburgu.

3.3.2. Seminari, radionice

- Ljetna škola *Standard tools and methods for retro-digitising dictionaries* u Lisabonu 6. – 10. srpnja, 2015. (M. Kramarić)
- Djelatnici Odjela usavršavaju znanja stranih jezika.

3.4. SUDJELOVANJE U NASTAVI

- na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu izborni kolegij na Dodiplomskome studiju kroatistike (1. semestar) te predavanje na Poslijediplomskome studiju Kroatologije (Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu) (Ž. Brlobaš)

3.4.1. Članstva u povjerenstvima za obranu doktorskih i magistarskih radova

- članstva u povjerenstvima za obranu kvalifikacijskih ispita i doktorskih radova (B. Štebih Golub)

3.4.2. Mentorstva u izradi diplomskih, magistarskih i doktorskih radova

- mentorstvo pri izradi doktorskih radova (M. Horvat)
- mentorski rad s dr. Bojanom Čolakom, stranim stipendistom na usavršavanju u Hrvatskoj (dr. A. Kapetanović)

3.5. ORGANIZACIJA SKUPOVA, RADIONICA, SEMINARA

3.6. ČLANSTVA U UREDNIŠTVIMA, STRUČNIM I ZNANSTVENIM TIJELIMA TE POVJERENSTVIMA

- članstva u Društvu profesora hrvatskoga jezika; MH; znanstvenim časopisima.
- sudjelovanje u odlukama Vijeća poslijediplomskoga studija u Rijeci (A. Kapetanović)
- članstvo u uredništvu *Rasprava* (M. Horvat, S. Perić Gavrančić)

- uredništvo institutskoga časopisa *Rasprave* (S. Perić Gavrančić)
- uredništvo rubrika u institutskome časopisu *Hrvatski jezik* (*Vremeplov*: M. Horvat; *Čitaonica*: B. Štebih Golub)
- tajništvo u institutskim časopisima *Rasprave* i *Hrvatski jezik* (V.-T. Barbarić)
- članstvo u Izdavačkome vijeću (M. Horvat, B. Štebih Golub)
- uredništva institutskih izdanja (M. Horvat, I. Lovrić Jović, Ž. Brlobaš)
- članstva u povjerenstvima za izbore u znanstvena zvanja i na radna mjesta te u počasna zvanja zaslužnih znanstvenika
- predstavnica Hrvatske u Komisiji za tvorbu riječi Međunarodnoga slavističkog odbora (B. Štebih Golub)

- *Padeži, finitnost i kongruencija u slavenskim jezicima // Corpus linguistics and diachronic syntax II: Subject case, finiteness and agreement in Slavonic languages* koji financira Deutsche Forschungsgemeinschaft (M. Horvat, S. Perić Gavrančić, B. Štebih Golub, I. Lovrić Jović, V. Rezo, V.-T. Barbarić, M. Kramarić, Ž. Brlobaš (u projekt se uključila u 2015.), I. Klinčić (u projekt se uključila u 2015.), M. Horvat (u projekt se uključila u 2015.)
- *Etimološki rječnik grčke mitologije // Dizionario Etimologico della Mitologia Greca multilingue online – DEMGOL* (S. Perić Gavrančić, I. Lovrić Jović)
- A. Kapetanović surađuje s poljskim slavistima na projektu *The methods of analysis of worldview in the context of comparative research* (Poljska) i u sklopu Komisije za etnolingvistiku pri Međunarodnom komitetu slavista
- članstvo u COST akcijama (M. Kramarić: radna grupa II. *Retrodigitized Dictionaries* i grupa III. *European network for e-Lexicography* (ENEL))
- suradnja s drugim ustanovama (M. Horvat s Franjevačkom teologijom iz Sarajeva)

3.7. OBVEZE NA DOKTORSKOME STUDIJU

Početakom 2015. dvoje je doktoranada obranilo doktorski rad (**V.-T. Barbarić, M. Kramarić**), a trenutačno jedina doktorandica u Odjelu izrazito uspješno izvršava sve svoje obveze na doktorskome studiju (**M. Horvat**). Doktorandica **Tatjana Vukadinović** nije izvršila obveze na doktorskome studiju te joj je u prvoj polovici 2015. godine istekao ugovor o radu.

3.8. OSTALO

3.8.1. Terenski i arhivski rad

Djelatnici Odjela rade u arhivima i knjižnicama.

3.8.2. Mentorsko vođenje u institutu

- mentorstvo znanstvenim novacima u Institutu (Ž. Brlobaš, S. Perić Gavrančić, A. Kapetanović)
- mentorstva u provedbi projekata Europskoga socijalnog fonda i Europskih strukturnih investicijskih fondova (Ž. Brlobaš i M. Horvat)

5.8.3. Recenziranje članaka i knjiga

- recenzije institutskih knjiga i članaka za *Rasprave* (M. Horvat, B. Štebih Golub, I. Lovrić Jović, Ž. Brlobaš)
- recenzije znanstvenih članaka za znanstvene časopise i zbornike izvan matične ustanove (*Fluminensia*, *Filologija*, *Jezikoslovlje*, *Šesti slavistički kongres*, *Riječki filološki dani* 10) (M. Horvat, B. Štebih Golub, Ž. Brlobaš)
- recenzija monografije Bojane Schubert *Jezična varijacija i pitanje identitetā u suton kajkavskoga književnog jezika (povijesnosociolingvistička analiza jezika Ivana Krizmanića)* (B. Štebih Golub)
- recenzija testova za državnu maturu u Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja (M. Horvat)

3.8.4. Popularizacija znanosti

I. Objavlivanje članaka

Marijana Horvat, Sanja Perić Gavrančić: napisala prilog iz povijesti hrvatskoga jezika u sklopu priloga naslovljenoga *Hrvatski – jezik naših majki i naše djece* za *Večernji list*

II. Televizijske i radijske emisije

Barbara Štebih Golub:

– sudjelovanje u televizijskoj emisiji *Jezik za svakoga: Germanizmi u kajkavskome književnom jeziku* i *Skup o Bratoljubu Klaiću*

Željka Brlobaš:

– 21. rujna 2015. snimanje priloga za emisiju HTV-a *Jezik za svakoga*, o *Rječniku hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika*

Ivana Lovrić Jović:

– gostovala u nekoliko radijskih emisija na Hrvatskome radiju (Dubrovnik) i na Radio Sljemenu, u povodu predstavljanja knjige *O starome dubrovačkom govoru nazbilj – Jezična analiza dubrovačkih frančezarija*

– u kolovozu 2015. gošća u radijskoj emisiji HRT-a radio Dubrovnika Plavi razgovori

– javljanje uživo u emisiju *Dobro jutro, Hrvatska*, HRT (14. kolovoza 2015.)

– intervju u tjedniku *Dubrovački list* (6. kolovoza 2015.)

– intervju u tjedniku *Dubrovački vjesnik* (26. studenoga 2015.)

III. Predstavljanje knjiga

Marijana Horvat:

– sudjelovanje u predstavljanju institutskih izdanja

– 7. kolovoza 2015. u Dubrovniku predstavila knjigu Ivane Lovrić Jović *Ja, Krsto Lučin Dubrovčanin, činim ovi testamenat*

Ivana Lorić Jović:

– organizacija predstavljanja knjige *Ja, Krsto Lučin, činim ovi testamenat – Jezična analiza dubrovačkih oporuka iz 17. i 18. stoljeća s aneksnim rječnikom*, u Dubrovniku, 7. kolovoza 2015. (I. Lovrić Jović)

– predstavljanje knjige *Ja, Krsto Lučin, činim ovi testamenat – Jezična analiza dubrovačkih oporuka iz 17. i 18. stoljeća s aneksnim rječnikom*, Dubrovnik, 7. kolovoza 2015.

– Matičin četvrtak, 10. ožujka 2015. u Velikoj Gorici: predstavljanje Odjela za povijest hrvatskoga jezika i povijesnu leksikografiju Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje te knjige *O starome dubrovačkom govoru nazbilj – Jezična analiza dubrovačkih frančezarija*

Ž. Brlobaš

– u okviru Mjeseca hrvatskoga jezika i Dana otvorenih vrata Instituta sudjelovanje u predstavljanju institutskih izdanja

IV. Ostalo

M. Horvat, S. Perić Gavrančić: u okviru Mjeseca hrvatskoga jezika i Dana otvorenih vrata učenicima dviju škola održale predavanje iz povijesti hrvatskoga jezika

M. Horvat: obilježavanje Dana hrvatskoga jezika u Kutini

S. Perić Gavrančić: Matičin četvrtak, 10. ožujka 2015. u Velikoj Gorici: predstavljanje Odjela za povijest hrvatskoga jezika i povijesnu leksikografiju Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje

3.8.6. Ostali odjelni zadatci

- izrada natuknica za vremensku crtu *Iz povijesti hrvatskoga jezika* i pregledavanje natuknica (M. Horvat, B. Štebih, M. Horvat, V.-T. Barbarić, M. Kramarić)
- izvješća, organizacija odjelnih sastanaka (M. Horvat)
- izrada projektnih letaka i mrežnih stranica (voditelji projekata, voditeljica Odjela)
 - posao predsjednice Znanstvenoga vijeća (priprema sjednica, odluka, zapisnika, *Poslovnika o radu Znanstvenoga vijeća IHJJ-a*, prijedloga za nagrade i članstva...) (M. Horvat)

3.8.7. Ostali zadatci u institutu

Djelatnici Odjela sudjeluju i u obavljanju sljedećih institutskih zadataka:

- transkripciji dvaju dnevnika i zbirke pjesama planinara Dragutina Brahma (M. Kramarić)
- dogovori o mogućnosti otvaranja institutske podružnice u Dubrovniku (I. Lovrić Jović)
- pohađanje institutskoga seminara *Jezičoslovne rasprave*

4. ODJEL ZA DIJALEKTOLOGIJU

Voditelj: Željko Jozić

4.1. RAD NA PROJEKTIMA

4.1.1. Interni projekti

Govori Hrvatskoga zagorja

Voditeljica: Anita Celinić

A. Celinić istražila je sljedeće punktove za potrebe projekta: Gornje Vratno, Gredenec, Krajska Ves, Novaki Bistranski, Novi Golubovec, Prosenik Tuheljski, Sveti Matej, Šagudovec, Veliki Lovrečan.

Istraživanje kajkavskoga narječja

Voditeljica: Anita Celinić

A. Celinić prema upitniku za taj projekt istražila je govor Novaka Bistranskih.

Rječnik govora Bednje

Voditelj: Željko Jozić

Suradnici: Anita Celinić, Ivana Kurtoić Budja

A. Celinić utvrdila je fonološki opis govora Bednje i okolnih sela.

Ž. Jozić u nekoliko je navrata terenski provjerio te obradio građu za rječnik.

I. Kurtović Budja snimila je etnološku građu koja će biti dostupna mrežno, a građa će biti iskorištena za rječnik.

Mrežni gradišćansko-hrvatsko-hrvatsko-njemački rječnik

Voditelj: Željko Jozić

Suradnici: Perina Vukša Nahod

Ž. Jozić osmislio je i sudjelovao u programiranju računalne platforme za digitalizaciju rječnika.

P. Vukša Nahod za mrežnu inačicu projekta obradila je i uredila slovo P.

4.1.2. Sudjelovanje na međunarodnim projektima i COST akcijama

Općeslavenski lingvistički atlas, HRZZ

Voditelj: akademik Ranko Matasović

Suradnici s Odjela: Anita Celinić

A. Celinić surađuje na međunarodnome projektu *Općeslavenski lingvistički atlas* u okviru projekta Hrvatske zaklade za znanost *Općeslavenski lingvistički atlas i Europski lingvistički atlas* pri Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti te je za potrebe toga projekta:

- kao član organizacijskoga odbora međunarodne konferencije projekta, koja je u listopadu 2015. održana u Lužnici pokraj Zaprešića, obavljala poslove vezane uz organizaciju skupa
- interpretirala i digitalizirala dio građe iz Upitnika OLA za punkt Žminj
- izrađivala komentar karte 2884 Npl. f. *vьsь za makedonski morfološki tom „Zamjenice”
- radila na kartama za Bugarsku („Stupnjevi srodstva”: *dijete ~ rebonak*)
- obavljala dio poslova za godišnje izvješće o projektu
- obavljala poslove u vezi s nabavom opreme za projekt.

4.1.3. Sudjelovanje na domaćim projektima drugih institucija

Zvučni atlas germanizama; projekt potpomogao Austrijski kulturni forum

Voditelj: prof. Velimir Piškorec

Suradnici s Odjela: Ivana Kurtović Budja

I. Kurtović Budja obradila je snimke germanizama u Velikoj Mlaci, Dubravici, Šenkovcu, Čabru i Mačkovcu.

Usporedni zvučni atlas hrvatskih govora (<http://hrvatski-zvucni-atlas.com/>); projekt potpomoglo Ministarstvo kulture RH

Voditelj: prof. Velimir Piškorec

Suradnici s Odjela: Ivana Kurtović Budja

I. Kurtović Budja napisala je kratke stručne opise govora uvrštenih u Atlas te je uređivala bibliografiju o njima.

Prilozi za istraživanje čakavskih dijalekata na području zapadne Hrvatske

Voditeljica: prof. Silvana Vranić

Suradnici s Odjela: Mirjana Crnić Novosel

Mirjana Crnić Novosel, prof., sudjelovala je u okviru projekta na izradi rječnika govora Novalje.

4.1.4. Međudjelna i međuprojektna suradnja

Mali školski pravopis

Voditeljice: Lana Hudeček i Milica Mihaljević

Suradnici s Odjela: Željko Jozić

Ž. Jozić sudjelovao je u ekscerpiranju građe povezane s dijalektološkom problematikom koja će biti obuhvaćena pravopisnim pravilima, a nalazit će se u rječničkome dodatku.

Rječnik velikoga i maloga početnog slova

Voditeljica: Goranka Blagus Bartolec

Suradnici s Odjela: Željko Jozić, Perina Vukša Nahod

Ž. Jozić nastavio je sastavljati rječničke natuknice koje su povezane s dijalektološkim znanjem.

P. Vukša Nahod suradnica je na projektu od 2015. te je u računalnoj leksikografskoj bazi TLex obradila 400 rječničkih natuknica (*zaljevi, mora, rijeke*).

Kolokacijska baza hrvatskoga jezika

Voditeljica: Goranka Blagus Bartolec

Suradnici s Odjela: Ivana Kurtović Budja

I. Kurtović Budja priredila je za mrežno objavljivanje četiri slova: Z, 1/4P, U, O.

4.2. ZNANSTVENA PRODUKTIVNOST

4.2.1. Objavljeni radovi

a) Knjige

1. Hanzir, Štefica; Horvat, Jasna; Jakolić, Božica; **Jozić, Željko**; Lončarić, Mijo. 2015. *Rječnik kajkavske donjosutlanske ikavice*. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje i Udruga Ivana Perkovca. Zagreb.
2. **Kuzmić, Martina**; Kuzmić, Boris. 2015. *Povijesna morfologija hrvatskoga jezika*. Hrvatska sveučilišna naklada. Zagreb.

b) Znanstveni radovi

1. **Ćurković, Dijana**. 2015. Uvod. *Rječnik kajkavske donjosutlanske ikavice*, autori: Štefica Hanzir, Jasna Horvat, Božica Jakolić, Željko Jozić, Mijo Lončarić, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje i Udruga Ivana Perkovca, str. 6–55.
2. **Celinić, Anita**. 2015. Fonologija Rijeke Voćanske i voćanskoga kraja. *Hrvatski dijalektološki zbornik* 19. 25–77.
3. **Crnić Novosel, Mirjana**; Spicijarić Paškvan, Nina. 2014. Il dialetto fiumano all'inizio del XX secolo. *Rivista italiana di dialettologia. Lingue dialetti societa* 38. 57–73. [objavljeno 2015.]
4. **Crnić Novosel, Mirjana**; Spicijarić Paškvan, Nina. 2015. Il dialetto fiumano – parte integrate dell'identita fiumana. *La battana, Rivista trimestrale di cultura* LI/198. 62–83.
5. **Kuzmić, Martina**. 2015. Fonološki opis govora Luna. *Hrvatski dijalektološki zbornik* 19. 121–132.
6. **Kuzmić, Martina**. 2015. Fonološki opis govora Njivica. *Hrvatski dijalektološki zbornik* 19. 133–144.
7. **Kuzmić, Martina**. 2015. Fonološki opis govora Raba. *Hrvatski dijalektološki zbornik* 19. 145–156.

8. Malnar Jurišić, Marija; **Vukša Nahod, Perina**. 2015. O čovjeku ukratko – konceptualna analiza frazema čabarskih govora. *Jezikoslovni zapiski* 21/1. 121–136.
9. Menac-Mihalić, Mira; **Celinić, Anita**. 2015. Usporedba glagolskih sufikasa **no/*ny* u hrvatskim govorima u Mađarskoj i u Hrvatskoj. *A Magyar tudomány napján elhangzott idegennyelvű előadások: 2014*. Baja. 55–72.
10. **Vukša Nahod, Perina**. 2015. *Valja nama preko rijeke/rike* – iz fonologije mjesnoga govora Podgradine u Neretvanskoj dolini. *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 41/1. 393–423.
11. **Vukša Nahod, Perina**; Nahod, Bruno. 2015. Frazeologija mjesnoga govora Komazina. *Lingua Montenegrina* 16, 41–80.
12. **Vukša Nahod, Perina**. 2015. Naglasak imenica *e*-vrste i *i*-vrste u slivanjskim govorima. *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 41/1. 163–186.
13. **Kurtović Budja, Ivana**. 2015. „Akcentuacija teksta u Čakavskoj suiti Borisa Papandopula“. Boris Papandopulo (ur.). *Čakavska suita za glas i klavir* (na čakavsku liriku Drage Gervaisa). Muzički informativni centar.

c) Stručni radovi i prikazi

1. **Crnić Novosel, Mirjana**. 2014. O nematerijalnoj kulturnoj baštini lovranskoga kraja. *Zbornik Lovranščine, Knjiga 3*. Ur. Katedra Čakavskoga sabora Lovran. Lovran. 351. *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 41/1, 2015., 191–195.
2. **Crnić Novosel, Mirjana**. 2015. Važnost dijalektoloških istraživanja. *Svitak* III/3. 32–34.
3. **Crnić Novosel, Mirjana**. (2014.) 2015. Gorskokotarski štokavski govori ikavski govori u svjetlu novijih istraživanja. *Goranski zbornik 2*. Ur. Izdavač. Delnice – Čabar. 188–193.
4. **Kurtović Budja, Ivana**. 2015. Govori splitskoga područja. *Za puknit o' smija II: zbornik šaljivih pričica Udruge 'Čakavski jazik'*. Ur. Kuzmić, Franetović, Dobrila ; Galović, Filip. Redak. Split. 21–24.

4.2.2. Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

Odjelni su suradnici sudjelovali na sljedećim stručnim i znanstvenim skupovima te okruglim stolovima:

a) U INOZEMSTVU

1. **Celinić, Anita**; Menac-Mihalić, Mira. Glagolski sufiksi **no/*ny* u Hrvatskoj. *Dni kulture chorwackiej, macedońskiej, serbskiej, słoweńskiej*; Poznanj, Poljska, 14. travnja 2015.

2. **Celinić, Anita**; Menac-Mihalić, Mira. Razvoj završnoga *l* u glagolskom pridjevu radnom u štokavskim govorima u Hrvatskoj. *Drugi bosanskohercegovački slavistički kongresu*; Sarajevo, BiH, 28. – 30. svibnja 2015.
3. **Celinić, Anita**; Menac-Mihalić, Mira. Refleksi *č u skupu *čbr u hrvatskim govorima. *Dani slavenskih kultura u Rumunjskoj*; Bukurešt, 1. – 3. listopada 2015.
4. **Crnić Novosel, Mirjana**. Govor Liča u kontekstu bosansko-hercegovačkih ikavskih štokavskih govora. *Drugi bosanskohercegovački slavistički kongresu*; Sarajevo, BiH, 28. – 30. svibnja 2015.
5. **Vukša Nahod, Perina**. Sličnosti i razlike slivanjskih i zažapskih govora. *Drugi bosanskohercegovački slavistički kongresu*; Sarajevo, BiH, 28. – 30. svibnja 2015.

b) U HRVATSKOJ

1. **Crnić Novosel, Mirjana**. Važnost dijalektoloških istraživanja (gorskokotarski govori u svjetlu novijih istraživanja). *Okrugli stol „Ča –kaj – što“, Narječja u nastavi hrvatskoga jezika – jezik, književnost i metodika*; Bakar, 19. rujna 2015.
2. **Crnić Novosel, Mirjana**. Riječki jezični identitet. *Međunarodna studentska konferencija „Pogledi na književne i jezične teme“*; Rijeka, 16. listopada 2015. [plenarno izlaganje]
3. **Crnić Novosel, Mirjana**. Istaknuti mrkopaljski intelektualac: Alojz Crnić. *Znanstveno-stručni skup Dani dr. Franje Račkoga*; Fužine, 4. prosinca 2015.
4. **Crnić Novosel, Mirjana**. Grobnička čakavština u djelcima jedne pjesnikinje. *Znanstveno-stručni skup „Grobniščina: tragovi, znakovi i smjerokazi“*; Čavle, 7. studenoga 2015.
5. **Ćurković, Dijana**. *TextLink: Structuring Discourse in Multilingual Europe, First Action Conference*; 26. siječnja 2015.
6. **Ćurković, Dijana**. Ništa kontra Splita. *Čakavština: čakavski idiomi i hrvatski jezični identitet*; 20. i 21. rujna 2015.
7. Malnar Jurišić, Marija; **Vukša Nahod, Perina**. Čovjek u čabarskoj frazeologiji – konceptualna analiza frazema čabarskoga područja. *3. Međimurski filološki dani*; Čakovec, 12. i 13. ožujka 2015.
8. **Kurtović Budja, Ivana**. Splitski govor kao nematerijalno kulturno dobro. *Čakavština: čakavski idiomi i hrvatski jezični identitet*.
9. **Kurtović Budja, Ivana**; Piškorec, Velimir. O dvama zvučnim atlasima hrvatskoga jezika. *Zaboravljeni počeci*; Zagreb.

4.2.3. Ostala izlaganja

- **D. Ćurković** održala je predavanje *Splitski govor – splitska čakavština* na tribini *Jezična okolica grada Splita*, Zavod za znanstveni i umjetnički rad HAZU u Splitu u suradnji s udrugom Marko Uvodić Splitsčanin (8. svibnja 2015.)
- **M. Crnić Novosel** dala je intervju za poseban prilog *Novoga lista* (Goranski NL, članak: *Govornici i ispitivači „spašavaju“ gorskokotarske govore*, 1. kolovoza 2015., str. 8–9.).

- **I. Kurtović Budja** održala je predavanje *Mjesni govor kao nematerijalno kulturno dobro*, na Znanstvenome kolokviju Društva studenata kroatologije *Casius*, Hrvatski studiji.
- **I. Kurtović Budja** održala je predavanje studentima treće godine germanistike na Filozofskome fakultetu u Zagrebu pod naslovom *Od praslavenskoga do rvackoga*.

4.3. SUDJELOVANJE U NASTAVI

M. Crnić Novosel sudjelovala je u ljetnome semestru u nastavi kolegija *Hrvatska narječja u dijalektalnoj književnosti* na studiju knjižničarstva na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Rijeci.

M. Crnić Novosel u zimskome je semestru 2015./2016. sudjelovala u nastavi iz kolegija *Dijalektologija hrvatskoga jezika* na Odsjeku za kroatistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci.

4.3.1. Članstva u povjerenstvima za obranu doktorskih i magistarskih radova

A. Celinić bila je član povjerenstva za obranu dokorskoga rada M. Marinković.

I. Kurtović Budja bila je član povjerenstva za obranu dokorskoga rada Filipa Galovića naslovljene *Fonologija i morfologija čakavskih govora Šolte*, obranjene u srpnju 2015. na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

I. Kurtović Budja bila je članica Stručnoga povjerenstva za obranu dokorskoga rada Nataše Šprljan naslovljenoga *Opis govora Selaca na Braču s posebnim naglaskom na akcentuaciju (s usporedbom s okolnim mjestima)*.

4.3.2. Mentorstva u izradi diplomskih, magistarskih i doktorskih radova

A. Celinić sumentor je doktorandici Marini Marinković, prof., na Poslijediplomskome studiju Povijesti hrvatskoga jezika i dijalektologije, koji izvodi Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci.

I. Kurtović Budja sumentor je (uz prof. dr. S. Vulić, Hrvatski studiji) doktorandu Filipu Galoviću na temi *Fonologija i morfologija čakavskih govora Šolte*.

4.4. ORGANIZACIJA SKUPOVA, RADIONICA, SEMINARA

- A. Celinić od 18. do 25. listopada 2015. kao član hrvatskoga povjerenstva sudjelovala je na konferenciji međunarodnog projekta Općeslavenski lingvistički atlas održanoj u Hrvatskoj (u Lužnici kraj Zaprešića).
- Dr. M. Crnić Novosel održala je radionicu u Poletnoj školi Bovec 2015. (Slovenija) pod nazivom „Glagoljica – simbol hrvatske kulture” za studente iz četiriju zemalja koji su pohađali tečajeve stranih jezika.

4.5. ČLANSTVA U UREDNIŠTVIMA, STRUČNIM I ZNANSTVENIM TIJELIMA TE POVJERENSTVIMA

- Ž. Jozić član je COST akcije *Structuring Discourse in Multilingual Europe (TextLink)*.
- A. Celić tajnica je Odbora za dijalektologiju Razreda za filološke znanosti HAZU te je kao član organizacijskoga odbora 13. znanstvenog skupa o hrvatskim dijalektima radila pripremne organizacijske poslove za skup, koji će se održati 2016. godine
- D. Ćurković članica je više radnih skupina međunarodne COST akcije *Structuring Discourse in Multilingual Europe (TextLink)* te je do srpnja 2015. bila tajnica seminara *Jezikoslovne rasprave* koji vodi K. Štrkalj Despot.
- I. Kurtović Budja članica je Povjerenstva za nematerijalnu kulturnu baštinu pri Ministarstvu kulture RH.
- P. Vukša Nahod od kolovoza 2015. tajnica je međunarodnoga znanstvenog skupa *Perspektive jezičnoga planiranja i jezične politike* u suorganizaciji Centra za jezična istraživanja pri Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Rijeci i Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, a od rujna 2015. (s kolegom Jožom Horvatom) tajnica je časopisa *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*.
- I. Kurtović Budja bila je predsjednica Povjerenstva za izbor poslijedoktorandice Perine Vukša Nahod u zvanje znanstvenoga suradnika.

4.6. OBVEZE NA DOKTORSKOME STUDIJU

M. Crnić Novosel obranila je doktorski rad *Štokavski ikavski govori u Gorskom kotaru (fonološki i morfološki aspekt)*.

4.7. OSTALO

4.7.1. Terenski i arhivski rad

A. Celić istražila je sljedeće punktove za potrebe svoga projekta: Gornje Vratno, Gredenec, Krajska Ves, Novaki Bistranski, Novi Golubovec, Prosenik Tuheljski, Sveti Matej, Šagudovec, Veliki Lovrečan.

D. Ćurković je u sklopu uređivanju knjige *Rječnik kajkavske donjosutlanske ikavice* na terenu više puta provjeravala podatke iz rječnika te je napisala uvodnu studiju.

Ž. Jozić istraživao je govore bednjanskoga područja te kontrolno ispitivao posavske govore koji su opisani u knjizi koju priređuje za tisak.

I. Kurtović Budja istraživala je govor Izimja te Klisa i kliškoga područja.

4.7.2. Recenziranje članaka i knjiga, uredništva knjiga

- D. Ćurković surađivala je u uređivanju knjige *Rječnik kajkavske donjosutlanske ikavice*.

- Ž. Jozić i I. Kurtović Budja uređivali su *Rječnik govora Blata na Korčuli Petra Milata* (provjera akcenatskih tipova, uređivanje CD-a sa zvučnim zapisima).
- D. Ćurković uređivala je svoju knjigu *Govor Bitelića. Fonologija i morfologija*.
- P. Vukša Nahod bila je stručna suradnica i pomoćnica urednika za *Rječnik kajkavske donjosutlanske ikavice*; uređivala je rukopis knjige Željka Jožića *Morfološko-naglasna poredbena analiza ikavskojekavskih štokavskih govora oko Županje i Orašja*.
- P. Vukša Nahod bila je i redaktor za *Njemačko-hrvatsko univerzalni rječnik* (uz kolege Tomislavu Bošnjak Botica, Ivanu Oraić Rabušić, Erminu Ramadanović).
- P. Vukša Nahod jedan je od autora i urednika PDF verzije antropološkoga nazivlja (Izgradnja temeljnog nazivlja u antropologiji (ANTRONA)).

A. Celinić napisala je više recenzija iz dijalektologije i srodnih područja za više znanstvenih časopisa u Hrvatskoj

I. Kurtović Budja recenzirala je članke za časopise *Croatica et Slavica Iadertina* te *Domaća rič*.

4.7.3. Popularizacija znanosti

I. Objavljivanje članaka

- P. Vukša Nahod napisala je većinu tekstova u rubrici *Dijalekti* u posebnome prilogu IHJJ-a *Hrvatski – jezik naših majki i naše djece* objavljenom u *Večernjemu listu* 25. veljače 2015. povodom Mjeseca hrvatskoga jezika.

•

II. Radijske i televizijske emisije

- I. Kurtović Budja davala je jezične savjete u emisiji Hrvatskoga radija *Govorimo hrvatski* te je sudjelovala u emisiji Hrvatske televizije *Jezik za svakoga*.
- D. Ćurković sudjelovala je u dvjema emisijama *Jezik za svakoga*.
- Dr.sc. P. Vukša Nahod sudjelovala je u Regionalnome dnevniku HRT-a (uz Željka Jožića i Domagoja Vidovića) govoreći o dijalektnim razlikama u Neretvanskoj krajini, u televizijskoj emisiji HRT-a *Jezika za svakoga* predstavila temeljne zaključke doktorskoga rada *Fonologija i morfologija mjesnih govora slivanjskoga područja* te je gostovala u radijskoj emisiji Radio Narone *Nedjeljom u gostima*.
- Ž. Jozić sudjelovao je u brojnim radijskim i televizijskim emisijama s temama iz standardnoga jezika i hrvatske dijalektologije. Također je pisao u nekolicini dnevnih novina.

III. Predstavljanje knjiga

- Ž. Jozić i I. Kurtović Budja predstavili su *Rječnik kajkavske donjosutlanske ikavice* u Brdovcu (lipanj 2015.).
- Ž. Jozić i I. Kurtović Budja predstavili su *Rječnik govora Blata na Korčuli Petra Milata Panže* u Blatu (lipanj 2015.).

- **Ž. Jozić i I. Kurtović Budja** na Interliberu su predstavili *Rječnik govora Blata na Korčuli* P. Milata Panže.

IV. Ostalo

1. Interliber:

Odjelni suradnici sudjelovali su u pripremnim, promidžbenim i prodajnim aktivnostima na Interliberu 2015. godine.

2. Suradnici na Odjelu odgovaraju na upite građana u vezi s pitanjima s područja hrvatske dijalektologije i s područja standardnoga jezika.

3. **P. Vukša Nahod** prikupljala je dijalektnu građu za projekt Zagrebačke pivovare *Blagdanski žujalekt*.

4.7.4. Rad u okviru institutskih podružnica

Podružnica u Metkoviću

P. Vukša Nahod u Gradskoj knjižnici u Metkoviću 14. listopada sudjelovala je (uz Željka Jožića, Milicu Mihaljević, Lanu Hudeček i Domagoja Vidovića) u predavljanju djelatnosti metkofske podružnice Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, u sklopu kojega je održala izlaganje *O dijalektološkim istraživanjima u Neretvanskoj dolini*.

Podružnica u Rijeci

M. Crnić Novosel tajnica je Međunarodnoga znanstvenog skupa *Jezično planiranje i jezične politike* koji će se održati 3., 4. i 5. lipnja 2016. u Rijeci u suorganizaciji Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje i Centra za jezična istraživanja (Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci).

M. Crnić Novosel otvorila je suradnju s OŠ „Trsat” u Rijeci te je u sklopu te suradnje organizirala predavljanje priručnik *početno pisanje na hrvatskome jeziku. Priručnik uz Hrvatski pravopis*, koji su 1. listopada 2015. predstavili dr. Ante Bežen i dr. Željko Jozić u OŠ „Trsat”.

M. Crnić Novosel preko podružnice IHJJ-a u Rijeci surađuje i s Udrugom studenata kroatistike „Idiom” te je na njihov poziv održala predavljanje „Riječki jezični identitet” na Međunarodnoj studentskoj konferenciji „Pogledi na knjižene i jezične teme” 16. 10. 2015. na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Rijeci. U okviru te suradnje M. Crnić Novosel organizirala je izradu plakata i otvorenje izložbe „Zatreš li narodu jezik, zatro si narod”.

Kao djelatnica institutske podružnice u Rijeci M. Crnić Novosel već nekoliko godina za redom surađuje s Katedrom čakavskoga sabora Lovran prikupljajući građu za rječnik lovranskoga kraja.

4.7.5. Rad izvan Instituta

A. Celić akcentuirala je natuknice rječnika govora Petrijevac akademika Ivana Cifrića (Odsjek za etnologiju HAZU-a) te je surađivala s prof. dr. A. Frančić s Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u vezi s utvrđivanjem fonoloških sustava donjomeđimurskih govora te je na poticaj članova lokalnih zajednica davala savjete, mišljenja i prijedloge u vezi s objavljivanjem tekstova na mjesnim govorima:

- na poticaj autorice gđe Danice Pelko napisala mišljenje o radnoj verziji njezina rječnika Stubice; obavila konzultacije s autoricom
- na poticaj autorice gđe Vere Grgac znakovima hrvatske dijalektološke transkripcije označila knjigu narodnih izreka punkta Novaki Bistranski
- na poticaj autorice gđe Mire Škvorc obavila konzultacije u vezi s izdavanjem tekstova na mjesnome govoru Prosenika Tuheljskoga
- na poticaj lokalne zajednice radila na drugoj verziji članka o govoru Moravča.

M. Crnić Novosel surađivala je s gosp. Radoslavom Runkom u izradi frazeološkoga rječnika sela Mrkoči te je uključena u Bilingualism Matters@Rijeka, riječki ogranak centra Bilingualism Matters sa Sveučilišta u Edinburghu koji djeluje pri Filozofskome fakultetu u Rijeci (u okviru FP7-projekta Europske unije „Advancing the European Multilingual Experience (AThEME)”).

I. Kurtović Budja akcentuirala je lovinački rječnik Mile Japunčića te uređivala knjigu *Lovinac jučer, danas, sutra* te je akcentuirala onimijsku građu za rječnik govora Gizdavca.

4.7.6. Ostali institutski zadatci

Uz navedeno odjelni su suradnici obavljali sljedeće zadatke:

A. Celić napisala je tekstove za internetsku stranicu i letak projekta *Govori Hrvatskoga zagorja*.

D. Ćurković započela suradnju na projektu *Korpus hrvatskoga jezika 17., 18. i 19. stoljeća* (voditelj: J. Budja) digitalizacijom tekstova objavljenih u izdanju *Klasici hrvatske književnosti II – PJESNIŠTVO* te je prevela na engleski rad I. Kurtović Budja i prof. M. Esserta *On line hrvatski morfološki generator* (oko 30 kartica).

5. ODJEL ZA ONOMASTIKU I ETIMOLOGIJU

Voditeljica: Ankica Čilaš Šimpraga

5.1. RAD NA PROJEKTIMA

5.1.1. Interni projekti

Baza suvremenih hrvatskih osobnih imena

Voditeljica: Ankica Čilaš Šimpraga

Suradnici: Mislav Benić, Branimir Brgles, Joža Horvat, Dubravka Ivšić, Bruno Nahod, Domagoj Vidović

Projekt *Baza suvremenih hrvatskih osobnih imena* započet je u rujnu 2014. godine u leksikografskome programu TshwaneLex. Glavni su obrađivači Ankica Čilaš Šimpraga, Dubravka Ivšić (od 24. rujna 2015.) i Domagoj Vidović, a u unosu podataka iz leksikografskih vrela sudjeluju Joža Horvat, Mislav Benić i Branimir Brgles. Dosad je u potpunosti ili djelomično obrađeno oko 1000 osobnih imena, a očekuje se da će biti obrađeno oko 3000 imena koja pripadaju imenskomu gnijezdu u kojemu temeljno ime ima više od 100 nositelja.

Etimološki rječnik hrvatskoga jezika

Glavni autor: akademik Ranko Matasović

Suradnici s Odjela: Dubravka Ivšić

Vanjski suradnici: Dunja Brozović Rončević i Tijmen Cornelis Pronk

Rukopis prvoga sveska rječnika (A–NJ, gotovo 9000 natuknica) potkraj prosinca 2014. poslan je na recenziju, a tijekom 2015. obavljene su dvije korekture cijeloga rukopisa.

5.1.2. Sudjelovanje na međunarodnim projektima i COST akcijama

Općeslavenski lingvistički atlas i Europski lingvistički atlas

Voditelj: akademik Ranko Matasović

Suradnici s Odjela: Dubravka Ivšić

Riječ je o međunarodnome projektu na kojemu surađuje 20-ak znanstvenika iz nekoliko europskih država, a od djelatnika Odjela u njegovu radu sudjeluje Dubravka Ivšić.

Poredbena analiza slovenskih i hrvatskih egzonima

Voditelji: Drago Kladnik i Ivana Crljenko

Suradnici s Odjela: Ankica Čilaš Šimpraga; Domagoj Vidović

Riječ je o bilateralnome slovensko-hrvatskom dvogodišnjem projektu na kojemu su surađivali Ankica Čilaš Šimpraga i Domagoj Vidović. U sklopu projekta izrađena je i

dorađena tipologija egzonima te su prema zadanim načelima razrađena imena država, ovisnih područja i njihovih glavnih gradova. U radnu bazu uneseni su etnici i ktetici te genitivi i lokativi imena država i glavnih gradova.

Uz ostalo, prikupljala se i istraživala stručna i znanstvena literatura koja se bavi egzonimima te ona koja se bavi etnicima i kteticima.

Trajnostno upravljanje z vodami med Muro in Dravo / Održivo upravljanje vodama između Mure i Drave

Partneri su na projektu: Međimurske vode; Međimurska priroda – Javna ustanova za zaštitu prirode; Sveučilište u Mariboru, Filozofski fakultet; Ekoremedijacijski centar (ERM centar); Ekoremedijacijski tehnološki centar – ERTC; Centar za zdravlje i razvoj Murska Sobota; Občina Križevci; Občina Ljutomer; Občina Razkrižje i Občina Središče ob Dravi.

S Odjela na projektu surađuje Ines Virč.

Etimološki rječnik grčke mitologije

(Dizionario Etimologico della Mitologia Greca multilingue online – DEMGOL) – Italija

Projekt je pokrenut na Sveučilištu u Trstu, a voditelj je prof. Ezio Pellizer. Institut je u projekt uključen od travnja 2014. godine, a uključivanje je pokrenula Sanja Perić Gavrančić.

S Odjela za onomastiku i etimologiju na projektu surađuje Dubravka Ivšić, a u sklopu njega je na hrvatski prevela oko 120 natuknica.

5.1.3. Sudjelovanje na domaćim projektima drugih institucija

Antroponimi u reklamama: semiotički pristup

Voditeljica: Mislava Bertoša, izv. prof.

Suradnici s Odjela: Ines Virč

5.1.4. Međuodjela i međuprojektna suradnja

Dokumentacija i interpretacija najstarijih razdoblja hrvatskoga jezika, HRZZ

Voditelj: Amir Kapetanović

Suradnici s Odjela: Dubravka Ivšić i Branimir Brgles

Suradnici su ekscerpitali najranije hrvatske leksičke potvrde iz dokumenata objavljenih u *Codex diplomaticus* II, III i IV. U bazu povijesnih potvrda unosili su toponimijske i antroponimijske potvrde iz objavljenih povijesnih vrela iz teksta te su ih obradili u leksikografskome programu TshwaneLex.

5.2. ZNANSTVENA PRODUKTIVNOST

5.2.1. Objavljeni radovi

Urednička knjiga

1. *3. Međimurski filološki dani. Knjiga sažetaka.* 2015. Ur. Cvikić, Lidija; Kovačević, Barbara; Legac, Vladimir; Ramadanović, Ermina; Turza-Bogdan, Tamara; **Virč, Ines.** Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Zagreb.

Znanstveni radovi

1. **Brgles, Branimir.** 2014. Uporaba geografskih informacijskih sustava u povijesno-onomastičkim istraživanjima. *Volume of collected Croatian and english language essays based on papers presented on the Day of Hungarian Science 2013.* Ur. Toth, Sandor Attila. Jozef Eötvös College Press. Baja. 147–158.
2. **Čilaš Šimpraga, Ankica.** 2014. Fonološki opis govora Beloga. *Hrvatski dijalektološki zbornik* 19. 109–120. [objavljeno 2015.]
3. **Čilaš Šimpraga, Ankica; Horvat, Joža.** 2014. Iz hrvatske zoonimije: imenovanje krava. *Folia onomastica Croatica* 23. 39–75. [objavljeno 2015.]
4. **Čilaš Šimpraga, Ankica; Čilaš Mikulić, Marica.** 2015. Imena polaznika *Croaticuma* hrvatskoga podrijetla. *Višejezičnost kao predmet multidisciplinarnih istraživanja. Zbornik radova XXVIII. međunarodnog znanstvenog skupa Hrvatskog društva za primijenjenu lingvistiku.* Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku – Srednja Europa. Zagreb. 465–478.
5. **Čilaš Šimpraga, Ankica; Čilaš Mikulić, Marica.** 2015. Imena u nastavi hrvatskoga kao inoga jezika. *Zbornik radova Výchova jihoslovanských jazyků a literatur v dnešní Evropě.* Ur. Krejčí, Pavel; Krejčová, Elena. Bulharský kulturní institut. Brno. 223–234.
6. **Horvat, Joža.** 2015. Pogled u suvremenu antroponimiju Svetoga Đurđa: osobna imena. *Jezikoslovni zapiski* 21/2. 113–134.
7. **Ivšić, Dubravka.** 2014. Predijalni toponimi na zadarskome području. *Folia onomastica Croatica* 23. 95–142. [objavljeno 2015.]
8. **Vidović, Domagoj.** 2015. Fonološki opis govora Kraljevice. *Hrvatski dijalektološki zbornik* 19. 217–226.
9. **Vidović, Domagoj.** 2015. Prezimena župe Lokvičići u Imotskoj krajini. *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 41/2. 355–375.
10. **Vidović, Domagoj.** 2014. Toponimija zapadnoga dijela Popova. *Folia onomastica Croatica* 23. 243–265. [objavljeno 2015.]
11. **Virč, Ines.** 2014. Iz međimurske oronimije. *Jezikoslovni zapiski* 20/2. 67–78. [objavljeno 2015.]
12. Brozović Rončević, Dunja; **Virč, Ines.** 2015. Jezični slojevi i struktura međimurske hidronimije. *Slavia Centralis* 2. 5–19.
13. **Virč, Ines.** 2015. Svetojurjevska oronimija. *A Magyar tudomány napján elhangzott idegennyelvű előadások: 2014.* Ur. Jozef Eötvös College Press. Baja. 79–93.

Radovi u zbornicima bez recenzije

1. **Vidović, Domagoj.** 2015. Vladimir Pavlović i Sarajevska deklaracija o hrvatskom jeziku. *Vladimir Pavlović – hrvatski književnik (Zbornik 10. Neretvanskoga književnoga, znanstvenog i kulturnog susreta)*. Ur. Neretvanska riznica umjetnina i inih vrijednosti – Društvo hrvatskih književnika, Južnohrvatski ogranak DHK – Društvo hrvatskih književnika Herceg-Bosne – Hrvatska kulturna zaklada – Matica hrvatska Neum – Grad Čapljina – Hrvatsko slovo. Zagreb. 223–230.
2. **Vidović, Domagoj.** 2015. Od Ključa do Kruča – Neretvani s onu banu mora. *Hrvatski neretvanski zbornik 7*. Društvo Neretvana i prijatelja Neretve. Zagreb. 96–99.
3. **Vidović, Domagoj.** 2015. Nije muza svaka koja glamuza. *Hrvatski neretvanski zbornik 7*. Društvo Neretvana i prijatelja Neretve. Zagreb. 236–239.
4. **Vidović, Domagoj.** 2015. Pogled u toponimiju župe Vid. *Hrvatski neretvanski zbornik 7*. Društvo Neretvana i prijatelja Neretve. Zagreb. 288–306.
5. Kukrika, Ivan; **Vidović, Domagoj.** 2015. Mjestopis i toponimija Prhinja u Popovu. *Stolačko kulturno proljeće 13*. 101–109.

Prikazi

1. **Brgles, Branimir; Horvat, Joža; Virč, Ines.** 2014. Tekuća onomastička bibliografija (2013.). *Folia onomastica Croatica 23*. 301–325. [objavljeno 2015.]
2. **Brgles, Branimir.** 2015. Prikaz knjige Markusa Cermana, Villagers and Lords in Eastern Europe 1300 - 1800. *Historijski zbornik 68/2*. 493–496.
3. **Horvat, Joža.** 2015. Od a do ž o crikveničkome ča (Ivančić Dusper, Đurđica; Bašić, Martina. 2013. Rječnik crikveničkoga govora. Centar za kulturu Dr. Ivan Kostrenčić. Crikvenica.). *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje 41/1*. 196–203. (prikaz)
4. **Horvat, Joža.** 2014. Zažapska onomastika. *Folia onomastica Croatica 23*. 277–286. (prikaz)
5. **Ivšić, Dubravka.** 2014. Kronika skupa VIII. Skokovi etimološko-onomastički susreti. *Folia onomastica Croatica 23*. str. 293.
6. **Vidović, Domagoj.** 2014. Crveni Hrvati u Sjevernoj Karolini – crtice uza knjigu *Croatan Indijanci: od legende do istine*. *Hrvatsko slovo*. 5. rujna 2014. str. 16 (prikaz knjige Božidara Ručevića).
7. **Vidović, Domagoj.** 2015. Sveneretvanska knjiga: Od smokovače do Pavlovače. *Stolačko kulturno proljeće 13*. 209–211. (prikaz knjige Ljube Krmeka *Neretvanski dobnik*).
8. **Vidović, Domagoj.** 2014. Toponimija kornatskog otočja. *Folia onomastica Croatica 23*. 287–293. (prikaz)

Stručni radovi

1. **Brgles, Branimir.** 2015. Brdovečki Kalamiri. *Prigorski kaj 277*. 17.
2. **Brgles, Branimir.** 2015. Prezimena Beluhan i Belušić. *Prigorski kaj 278*.

3. **Brgles, Branimir.** 2015. Blaževići su iz Drenja preselili na brda... *Prigorski kaj* 279. 19.
4. **Brgles, Branimir.** 2015. Prezime Krčelić bilo je najučestalije sredinom prošlog stoljeća. *Prigorski kaj* 280. 22.
5. **Brgles, Branimir.** 2015. Izbjeglice u prezimenima i priimcima našega kraja. Horvati, Kranjci... *Prigorski kaj* 281. 23.
6. **Čilaš Šimpraga, Ankica.** 2015. Osobna imena blizanaca. *Hrvatski jezik* 2/1.
7. **Čilaš Šimpraga, Ankica.** 2015. Odakle su Štef, Stjepan, Stipan i Stevo? *Hrvatski jezik* 2/4.
8. **Horvat, Joža.** 2015. Tenerife – otok koji zbunjuje. *Hrvatski jezik* 2/4. 4–6.
9. **Ivšić, Dubravka; Lewis, Kristian.** 2015. Zagrebačkim ulicama cesta mog života teče (O podrijetlu nazivā za ulicu). *Hrvatski jezik* 2/3. 43–44.
10. **Vidović, Domagoj.** 2015. He he he! Ha ha ha! Kako će se moli zvat? *Hrvatski jezik* 2/2. 24–28.
11. **Vidović, Domagoj.** 2015. Stalna na tom svijetu samo mijena jest – o rasprostranjenosti ženskih imena. *Hrvatski jezik* 3/2. 22–26.

5.2.2. Sudjelovanje na znanstvenim skupovima

a) U INOZEMSTVU

1. **Čilaš Šimpraga, Ankica.** Osobno ime *Stjepan* u hrvatskoj antroponimiji. *Pajsijevi dani*; Plovidiv, 30. i 31. listopada 2015.
2. Bertoša, Mislava; Miškulin Saletović, Lucija; **Virč, Ines.** Personal Names in Advertising Discourse: Comparison of Two Periods. *Globe: East-West European Forum of Discourse: Past, Present and Future of Discourse Studies*; Varšava, Poljska, 14. – 16. svibnja 2015.
3. **Virč, Ines.** *REGINA i GALA – tko/što su one?.* *MAGYAR TUDOMÁNY ÜNNEPE*; Baja, Mađarska, 11. studenoga 2015.

b) U HRVATSKOJ

1. **Benić, Mislav; Hadžihalilović, Sandra.** Kontrastivna analiza govora otoka Ugljana s osvrtom na kaljski govor. *Znanstveni skup o Kalima*; Zadar, 25. i 26. rujna 2015.
2. **Čilaš Šimpraga, Ankica; Čilaš Mikulić, Marica.** Osobna imena učenika Waldorfske škole u Zagrebu – čuvanje tradicije i globalizacijski tokovi. 3. *Međimurski filološki dani*; Čakovec, 12. ožujka 2015.
3. **Horvat, Joža.** Uvid u antroponimiju Svetoga Đurđa: osobna imena. 3. *Međimurski filološki dani*; Čakovec, 13. ožujka 2015.
4. **Horvat, Joža.** Frazemi u filmu „Tko pjeva, zlo ne misli”. *Kajkavski jezik, književnost i kultura kroz stoljeća 14*; Krapina, rujna 2015. godine.
5. **Horvat, Joža.** Toponimija selâ Sveti Đurđ, Obrankovec i Priles u ludbreškoj Podravini. *Domaća rič* 12; Pag, travanj 2015. godine.

6. **Vidović, Domagoj.** Osobna imena u Dubrovniku i njegovu okružju. *4. kroatološka konferencija s temom Dubrovnik u hrvatskoj povijesti*; Dubrovnik, 16. – 18. studenoga 2015.
7. **Vidović, Domagoj.** Pogled u toponimiju Makarskoga primorja. *Kuga u Makarskoj i Primorju 1815.*; Makarska, 2. – 4. prosinca 2015.
8. **Virč, Ines.** Štrigovska skupina govora na popisu zaštićene nematerijalne kulturne baštine. Okrugli stol ČA – KAJ – ŠTO Narječja u nastavi hrvatskoga jezika – jezik, književnost i metodika; Bakar, 19. rujna 2015.
9. Mesarić, Mihaela; **Virč, Ines.** Imena haldi i rudarskih jama u Međimurju. *3. Međimurski filološki dani*; Čakovec, 12. ožujka 2015.

5.2.3. Ostala izlaganja

Branimir Brgles održao je predavanje u *Ogranku Matice hrvatske* u Svetoj Nedelji o povijesnim istraživanjima prigorskih prezimena.

Domagoj Vidović održao je sljedeća javna predavanja:

1. *Uvod u antroponimiju.* Otvoreni dani Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 17. ožujka 2015.
2. *Prezimana, nadimci i toponimi u Općini Lokvičići.* Predavanje u organizaciji Kulturnoga, športskoga i ekološkoga društva „Bilubij”, Lokvičići, 28. ožujka 2015.
3. *Osobna imena i prezimana na primjeru osobnih imena i prezimana učenika.* Osnovna škola kardinala Stepinca, Neum, 8. travnja 2015.
4. *Pučiška prezimana iliti okle je kuo spuzi u Pučišća.* Narodna knjižnica „Hrvatski skup”, Pučišća, 18. srpnja 2015.
5. *Postignuća Podružnice Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Metkoviću.* Gradska knjižnica Metković, Metković, 14. listopada 2015.
6. *Osobna imena i prezimana u Pločama na primjeru osobnih imena i prezimana učenika Osnovne škole Vladimira Nazora.* Narodna knjižnica Ploče, Ploče, 11. studenoga 2015.
7. *Osobna imena i prezimana u Pločama na primjeru osobnih imena i prezimana učenika Osnovne škole Stjepana Radića.* Gradska knjižnica Metković, Metković, 13. studenoga 2015.
8. *Osobna imena i prezimana u Neretvanskoj krajini na primjeru osobnih imena i prezimana učenika kuharskoga i upravnoga smjera Srednje škole Metković.* Srednja škola Metković, Metković, 20. studenoga 2015.
9. *Je li hrvatski zaseban jezik?* Gradska knjižnica Metković, Metković, 28. prosinca 2015.

5.3. USAVRŠAVANJA

- **Branimir Brgles** bio je u rujnu 2015. godine na dvodnevnoj radionici međunarodne istraživačke mreže *National movements and Intermediary Structures in Europe*, za rad na bazi podataka u okviru projekta DIANE, a u

listopadu 2015. bio je na jednomjesečnoj stipendiji u Beču na *Institut für Wirtschaft- und Sozialgeschichte, Universität Wien*.

- **Ankica Čilaš Šimpraga, Dubravka Ivšić i Joža Horvat** pohađali su tečaj ruskoga jezika u organizaciji IHJJ-a.

5.4. SUDJELOVANJE U NASTAVI

- **Ankica Čilaš Šimpraga** vodila je istraživački kolegij *Metodologija toponomastičkih istraživanja* u sklopu poslijediplomskoga znanstvenog doktorskog studija Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika koji izvodi Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci.
- **Ines Virč** sudjelovala je u nastavi na Učiteljskome fakultetu u Čakovcu Sveučilišta u Zagrebu.
- **Ankica Čilaš Šimpraga** 21. studenoga održala je pozvano predavanje na Poslijediplomskome studiju kroatologije na Hrvatskim studijima u sklopu kolegija Hrvatski književni jezik s naslovom *Imena naselja i stanovnika u Hrvatskoj – standardni jezik i stanje na terenu*.

5.4.1. Članstva u povjerenstvima za obranu doktorskih i magistarskih radova

- **Ankica Čilaš Šimpraga** bila je u ožujku 2015. članica povjerenstva za obranu doktorata Branimira Brglesa s temom *Stanovništvo i topografija susjedgradsko-stubičkog vlastelinstva (1450. – 1700.)*, a u svibnju članica povjerenstva za ocjenu doktorskoga rada Mirjane Crnić Novosel s naslovom *Štokavski ikavski govori u Gorskome kotaru (fonološki i morfološki aspekt)*.
- **Domagoj Vidović** bio je član povjerenstva za obranu sinopsisa Zrinke Banić *Toponimija Zamosorja* na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zadru.

5.4.2. Mentorstva u izradi diplomskih, magistarskih i doktorskih radova

- **Ankica Čilaš Šimpraga** mentorirala je Jožu Horvata u radu na disertaciji *Toponimija ludbreške Podravine*.
- **Domagoj Vidović** sumentor je na doktoratu Ivane Čatić *Toponimija Đakovštine* na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Osijeku.

5.5. ORGANIZACIJA SKUPOVA, RADIONICA, SEMINARA

Odjelni su suradnici sudjelovali u organizaciji jednoga znanstvenog skupa i jednoga okruglog stola. **Ankica Čilaš Šimpraga** bila je članica Programskoga odbora 3. *Međimurskih filoloških dana* održanih 12. i 13. ožujka 2015., **Ines Virč** potpredsjednica Organizacijskoga odbora, a **Joža Horvat** tajnik toga skupa. **Ines Virč** sudjelovala je u organizaciji okrugloga stola *ČA – KAJ – ŠTO. Narječja u nastavi hrvatskoga jezika – jezik, književnost i metodika*, održanoga u Bakru 19. rujna 2015.

5.6. ČLANSTVA U UREDNIŠTVIMA TE STRUČNIM I ZNANSTVENIM TIJELIMA, POVJERENSTVIMA

- **Ankica Čilaš Šimpraga** članica je uredništva časopisa *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*.
- **Domagoj Vidović** član je uredništva *Hrvatskoga neretvanskog zbornika* i urednik rubrike *Od Mile do Drage* časopisa *Hrvatski jezik*.
- **Joža Horvat**, mag. educ. philol. croat. / mag. educ. philol. hisp., bio je tajnik časopisa *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* za br. 41/2 i 42/1. (s P. Vukšom Nahod).
- **Branimir Brgles** bio je urednik elektroničkoga izdanja časopisa *Folia onomastica Croatica* br. 23.
- **Ankica Čilaš Šimpraga** članica je Vijeća za jezik HRT-a od 25. ožujka 2015. godine, članica East Central and South-East Europe Division of UNGEGN, članica Hrvatskoga kartografskog društva, članica Odbora za onomastiku HAZU-a, članica Odbora za dijalektologiju HAZU-a i članica Hrvatskoga filološkog društva.
- **Domagoj Vidović** od 28. svibnja 2014. član je Radne skupine Odbora za imenovanje naselja, ulica i trgova Gradske skupštine Grada Zagreba. Također je član ICOS-a.
- **Ankica Čilaš Šimpraga** zamjenica je predsjednika Znanstvenoga vijeća IHJJ-a, predsjednica Etičkoga povjerenstva IHJJ-a i članica Izdavačkoga vijeća IHJJ-a.
- **Ines Virč** članica je Hrvatskoga filološkog društva.

5.7. OBVEZE NA DOKTORSKOME STUDIJU

Branimir Brgles doktorirao je 2. ožujka 2015. godine na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu obranivši doktorski rad *Stanovništvo i topografija susedgradsko-stubičkog vlastelinstva 1450. – 1700.*

Joža Horvat na studiju *Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika* na Filozofskome fakultetu u Rijeci položio je ukupno šesnaest ispita sa svih triju godina studija s odličnom ocjenom te je prijavio temu disertacije.

5.8. OSTALO

5.8.1. Terenski i arhivski rad

a) Arhivski rad

Branimir Brgles prikupljao je i transkribirao objavljena i neobjavljena povijesna vrela s ciljem prikupljanja novih povijesnih potvrda osobnih imena, priimaka i prezimena. Riječ je o dokumentima koji se odnose na sjeverozapadnu Hrvatsku u XV. i XVI. stoljeću. U Hrvatskome državnom arhivu radio je na fondu *Urbaria et Conscriptiones*, sv. 51/1., sv. 51/2, sv. 51/3, sv. 100/ 39(b), sv. 151/73 te na fondu

Kartografska zbirka. U Nadbiskupijskome arhivu u Zagrebu fotografirao je i transkribirao dokumente iz fonda *Acta capituli antiqua*.

b) Terenski rad

Joža Horvat za potrebe rada Odjela ekscerpirao je zoonimijsku građu iz dostupnih dijalektnih rječnika. Za potrebe izrade disertacije obavio je dijalektološka i toponomastička istraživanja u nekoliko sela ludbreške Podravine (Kuzminec, Koledinec, Sesevete i Karlovec). Građa je obrađena (transkribirana, klasificirana, opisana i komentirana), a toponimi su označeni i na prethodno izrađenim zemljovidima. Uz toponimijsku građu na istim je istraživanjima prikupljena i druga onimijska građa.

Domagoj Vidović terenski je istraživao toponimiju i antroponimiju u Neretvanskoj krajini (Desne, Podgradina), Imotskoj krajini (Imotski, Lokvičići i Zmijavci), Makarskome primorju, Popovu (Kremena Njiva, Velja Međa), Hrasnu (Brštanica, Četoljub, Kozarica, Mramor, Osječnica, Vinine) i na Braču (Pučišća).

Ines Virč provela je preliminarno terensko istraživanje mjesnoga govora Kotoribe radi prijave Ministarstvu kulture za nematerijalno kulturno dobro.

5.8.2. Mentorsko vođenje u institutu

- **Ankica Čilaš Šimpraga** mentorski je vodila Ines Virč, Branimira Brglesa i Jožu Horvata, mag. educ. philol. kroat. / mag. educ. philol. hisp. u zadacima na Odjelu.
- **Domagoj Vidović** u Institutu je mentorski vodio Mislava Benića i Dubravku Ivšić.

5.8.3. Suradnja s drugim odjelima IHJJ-a

- **Ankica Čilaš Šimpraga** savjetnica je za onomastiku na projektu Goranke Blagus-Bartolec *Rječnik velikoga i maloga početnog slova*.
- **Joža Horvat** surađivao je s Odjelom za dijalektologiju te je bio stručni suradnik na *Rječniku kajkavske donjosutlanske ikavice*. Preslušavao je snimke, akcentuirao transkribiranu građu (za slova F, I, P) te doručivao natukničke članke.
- **Branimir Brgles** izradio je zemljovid za *Rječnik kajkavske donjosutlanske ikavice*, zemljovid za znanstveni rad kolegice Perine Vukše Nahod te zemljovid hrvatskih narječja i zaštićenih govora za Odjel za dijalektologiju.

5.8.4. Recenziranje članaka

- Odjelni su suradnici recenzirali članke za časopis *Folia onomastica Croatica*, *Croatica Christiana periodica*, *Rasprave (Časopisa Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje)*, *Romanoslavica*, *Studia lexicographica*, *Šesti hrvatski slavistički kongres*, *Zbornik HDPL-a*, *Mali školski pravopis* te radove za knjigu o Tridentskome koncilu.
- Joža Horvat bio je stručni suradnik za *Rječnik kajkavske donjosutlanske ikavice*.

5.8.5. Popularizacija znanosti

I. Objavlivanje članaka

- **Ankica Čilaš Šimpraga:** *O imenima blizanaca*, u sklopu priloga naslovljenoga *Hrvatski – jezik naših majki i naše djece u Večernjemu listu* (ožujak)
- **Domagoj Vidović:** objavio je 34 članka u *Hrvatskome slovu* (kolumne u rubrici *Jezik naš hrvatski*, jezični savjeti te onomastičke i dijalektološke studije), 9 radova na podstranici Rodu o jeziku portala Boćarskoga kluba „Neretva” i 3 rada o metkovskim prezimenima na portalu likemetkovic.hr.

II. Televizijske i radijske emisije

- **Branimir Brgles** snimio je dva priloga za emisiju HRT-a *Jezik za svakoga* (o istraživanju povijesne antroponimije i toponimije susedgradskoga vlastelinstva).
- **Ankica Čilaš Šimpraga** snimila je dva priloga za emisiju HRT-a *Jezik za svakoga* (prvi o osobnim imenima i prezimenima potomaka hrvatskih iseljenika diljem svijeta na temelju istraživanja provedenoga na Croaticumu u Zagrebu te drugi o imenima blizanaca u Zagrebu).
- **Dubravka Ivšić** sudjelovala je u televizijskoj emisiji HRT-a *Jezik za svakoga* (o predslavenskim toponimima u Hrvatskoj).
- **Domagoj Vidović** snimio je tri priloga za emisiju HRT-a *Jezik za svakoga* (o zažapskoj onimiji te o Petru Tutavcu Biliću i Adolfu Bratoljubu Klaiću).

III. Predstavljanja knjiga

- **Domagoj Vidović** predstavio je:
 1. zbornik *Petar Tutavac Bilić* u *Hrvatskome slovu* u Zagrebu 5. ožujka 2015. (Zbornik su priredili Hrvatsko slovo i Društvo Neretvana i prijatelja Neretve u Zagrebu.)
 2. *Hrvatski neretvanski zbornik* br. 4., u hotelu *Westin* u Zagrebu 21. ožujka 2015.
 3. svoju knjigu *Zažapska onomastika* u Grand Hotelu Neum (priredila Matica hrvatska Neum uz potporu metkovske podružnice Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje) u Zagrebu 9. travnja 2015.
 4. svoju knjigu *Zažapska onomastika* u samostanu svete Klare (priredila dubrovačka podružnica Hrvatskoga katoličkog društva „Napredak” i Zavičajne udruge „Neum” iz Dubrovnika) u Dubrovniku 18. lipnja 2015.
 5. knjigu *Povijest osnovnog školstva u Općini Neum* Stanislava Vukorepa na Fakultetu elektrotehnike i računarstva u Zagrebu 16. travnja 2015.
 6. zbornik *Vladimir Pavlović* u *Hrvatskome slovu* u Zagrebu 29. listopada 2015.
 7. 18 neretvanskih zbornika u *Hrvatskome slovu* (priredilo Hrvatsko slovo u Zagrebu i Društvo Neretvana i prijatelja Neretve u Zagrebu) u Zagrebu 26. studenoga 2015.

8. knjigu *Pruge koje su život značile* Stanislava Vukorepa na Fakultetu elektrotehnike i računarstva u Zagrebu 27. studenoga 2015.

- **Ines Virč** predstavila je knjigu Đure Blažeke i Grozdane Rob *Rječnik Murskog Središća* u sklopu programa obilježavanja Mjeseca hrvatske knjige 2015. godine u Knjižnici Velenje u Velenju (Slovenija).

IV. Ostalo

1. Interliber

Odjelni suradnici Joža Horvat i Dubravka Ivšić sudjelovali su u pripremnim, promidžbenim i prodajnim aktivnostima na Interliberu od 10. do 15. studenoga 2015. godine.

2. Na Danima otvorenih vrata Instituta dio djelatnika Odjela održao je predavanja za učenike osnovnih i srednjih škola.

3. Odjelni suradnici daju građanstvu onomastičke ekspertize.

5.8.6. Ostali zadatci u Institutu

5.8.7. Nagrade

Domagoj Vidović dobio je Državnu nagradu za znanost – Godišnju nagradu za popularizaciju i promidžbu znanosti 2014. u području humanističkih znanosti koju dodjeljuje Hrvatski sabor na temelju odluke Odbora za podjelu državnih nagrada za znanost od 28. rujna 2015.

5.8.8. Rad u okviru institutskih podružnica

Podružnica IHJJ-a u Metkoviću

Podružnicu IHJJ-a u Metkoviću vodi **Domagoj Vidović**. Aktivnost u sklopu podružnice usmjerio je na nekoliko područja.

1. Odradio je terenska istraživanja.

2. Uspostavio je suradnju s mjesnim znanstvenim (Zavod za povijesne znanosti HAZU-a u Dubrovniku, Sveučilište u Dubrovniku, Sveučilište u Splitu, Hrvatski dokumentacijski centar Domovinskoga rata u BiH) i kulturnim (Društvo dubrovačkih pisaca, Galerija „Stećak“, Južnohrvatski ogranak Društva hrvatskih književnika, Muzej i galerija Neum, Neretvanska galerija umjetnina i inih vrijednosti, Gradska galerija Antuna Gojaka, Gradski muzej Makarska, ogranci Matice hrvatske u Čapljini, Metkoviću, Neumu, Stocu i Stonu te knjižnice u Metkoviću i Pločama) ustanovama, zavičajnim (Društvo Neretvana i prijatelja Neretve u Zagrebu, Društvo Neretvana i prijatelja Neretve u Splitu Zavičajna udruga „Neum“ u Dubrovniku, Zajednica Hrvata istočne Hercegovine) i braniteljskim udrugama (Udruga veterana 4. gardijske brigade) te mjesnom upravom (Dubrovačko-neretvanska županija, gradovi Metković i Opuzen te općine Kula Norinska i Slivno) i turističkim zajednicama (sudjelovao u manifestaciji Dani Neretvanske kneževine).

3. Suradivao je u izradi monografija posvećenih župama Opuzen i Pučišća.

4. Održao je tri javna predavanja (Lokvičići, Metković i Pučišća) i četiri antroponomastičke radionice za učenike u Metkoviću, Neumu i Pločama, sudjelovao na dvama predstavljanim knjigama (Dubrovnik i Neum), priredio *Neretvansku siestu* (Klek) i tribinu *Neretvani i jezikoslovlje* (Metković).

5. Popularizirao je znanost i djelatnost Instituta na mjesnim portalima i radijskim postajama te na državnome bosanskohercegovačkom radiju BHT 1.

Podružnica IHJJ-a u Čakovcu

Sve aktivnosti u sklopu podružnice obavljala je **Ines Virč**. Izvršeni su zadatci predviđeni hodogramom za 2015. godinu.

1. Organizacija međunarodnoga znanstvenog skupa

Ines Virč sudjelovala je u organizaciji međunarodnoga znanstvenog skupa *3. Međimurski filološki dani*, koji su se održali 12. i 13. ožujka 2015. godine (suorganizacija IHJJ-a i UFZG-a).

2. Organizacija okrugloga stola

Dana 19. rujna 2015. organizirala je okrugli stol *ČA – KAJ – ŠTO Narječja u nastavi hrvatskoga jezika – jezik, književnost i metodika* u Gradskoj knjižnici Bakar u Bakru u suradnji s Katedrom Čakavskoga sabora „Bakarskoga kraja”.

3. Suradnja na međunarodnome projektu

Ines Virč surađuje na međunarodnome projektu *Trajnostno upravljanje z vodami med Muro in Dravo / Održivo upravljanje vodama između Mure i Drave*

4. Suradnja na sveučilišnome projektu

Suradnja na projektu *Antroponimi u reklamama: semiotički pristup* (voditelj: izv. prof. Mislava Bertoša).

5. Popularizacija znanosti

a) U povodu *Dana svetoga Jeronima, Svjetskoga dana srca* i *Europskoga dana jezika*, u Osnovnoj školi Štrigova održan je projektni dan pod naslovom *Od srca štrigovskom srčeki*, a Ines Virč sudjelovala je s izlaganjem pod naslovom *Srce u frazeologiji* i održala radionicu za učenike.

b) U povodu *Svjetskoga dana jabuka* u III. osnovnoj školi Čakovec održan je projektni dan na kojemu je Ines Virč sudjelovala s izlaganjem pod naslovom *REGINA i GALA – tko/što su one?* i održala radionicu za učenike.